

AARHUS UNIVERSITET

"Jeg er meget lidt karriereminded ..."

Læs om museumsinspektør og naturvejleder Morten DD Hansen side 17

WWW.AU.DK/UNIVERS

#16

20. dec. 2010

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ FAGLIG UDVIKLING ■ ARBEJDSMILJØ ■ TEMA: NYBYGGERI ■ OG MEGET ANDET ...

Nobel- pristager fortsætter på AU

Dale T. Mortensen, årets nobelpristager i økonomi, er stadig en del af Aarhus Universitet efter udgangen af 2010, hvor hans nuværende professorat udløber.

LÆS MERE
SIDE 3

Foto: Scampix

Tid til en beslutning

Den faglige udviklingsproces er nået dertil, hvor der skal læses, overvejes og tages en beslutning, slår rektor fast. Kun høringsfasen på Arts mangler.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

Tre høringsforslag fra hovedområderne – og et mere på vej. Syv administrative arbejdsudvalg med hver deres model. Mindst et par hundrede yderligere bidrag fra enkeltmedarbejdere eller grupper. Og et helt års møder med ledere, medarbejdere og studerende.

Alt det får universitetsledelsen med hjem i både den fysiske og den mentale taske til juleferien, inden de første måneder af næste år skal bruges til at træffe en be-

slutning om indretningen af fremtidens universitet.

At det netop kun er universitetsledelsen, der får de seneste oplæg at se, er helt bevidst, forklarer rektor Lauritz B. Holm-Nielsen.

– Vi kunne godt lægge alt frem, som vi har gjort tidligere i processen. Men på nuværende tidspunkt, hvor vi er i beslutningsfasen, ville det i virkeligheden skabe mere usikkerhed end klarhed hos medarbejderne, fordi det så nødvendigvis ville føre til debat om en flig af billedet. Vi vil hellere præsentere ét samlet forslag den 9. marts, hvor hele billedet er med.

Til den tid skal vi selvfølgelig nok stå på mål for beslutningen i fuld offentlighed, siger han.

Tager sig arbejdsro

Lauritz B. Holm-Nielsen er ked af, hvis nogle medarbejdere ikke føler sig hørt nok, og afviser, at der har været en masterplan for det fremtidige universitet fra dag et, som nu bliver fundet frem af skuffen.

– Høringsfasen og analysearbejdet har været ærligt ment, og alle indspil vil blive taget med i vores overvejelser. Derfor giver vi nu også os selv et par måneders arbejdsro til at få gennemgået alt

materialet og få diskuteret os frem til den rigtige løsning. Og det er i den sammenhæng vigtigt for mig at få sagt tak til alle de mange hundrede medarbejdere, der har ligget vandret i de sidste måneder for at give os et så godt beslutningsgrundlag som muligt.

En anderledes proces

Også på rektoratsgangen har man bemærket, at der stadig bliver positioneret og lobbyet både på og uden for universitetet for bestemte løsninger og særordninger. Rektor slår dog fast, at medarbejderne ikke behøver være nervøse for, at der bliver truffet en ugennemtenkt beslutning.

– Jeg er rimelig tykhudet, når folk uformelt prøver at overbevise mig om det ene og det andet. Der skal rigtig gode argumenter på bordet. Vi har haft en god hø-

ringsproces med mange svar, en lang række møder og et stort udredningsarbejde, og det er det arbejde, som vi tager udgangspunkt i, når beslutningen skal tages.

Derfor er det også vigtigt for rektor at understrege, at den faglige udviklingsproces nu ændrer karakter.

– I bund og grund kan man sige, at det fra nu og frem til den 9. marts er nødvendigt, at universitetsledelsen får tid og ro til at udarbejde én samlet plan for hele universitetet, for vi har ikke tænkt os at sende fire forskellige modeller ud i afstemning. Beslutningen bliver taget i universitetsledelsen på baggrund af den grundige og åbne høringsrunde med det formål for øje at sikre det stærkest mulige Aarhus Universitet i fremtiden, forsikrer rektor. ■

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER

STUDYING RELATIONS
DESPITE STIFFENING IMMIGRATION
REGULATIONS, THERE IS
SOME GOOD NEWS FOR
FOREIGNERS IN DENMARK.
READ MORE > PAGE 2

FARVEL TIL EN DEKAN
JUST JENSEN STOPPER EFTER FEM
ÅR SOM DEKAN FOR DJF.
HAN ER SP/ENDT PÅ AT VENDE
TILBAGE TIL FORSKNINGEN.
LÆS MERE > SIDE 6

SKIZOFRENIENS GÅDE
PROFESSOR ANDERS BØRGLUM
SØGER EFTER GENETISKE ÅRSAGER
TIL SKIZOFRENI – EN AF VERDENS
MEST GÅDEFULDE SYGDOMME.
LÆS MERE > SIDE 7

UNDGÅ STRESS MED COACHING
SOM EN OPFØLGNING PÅ TEMAET
OM STRESS I UNIVERS NR. 12
KAN DU LÆSE OM COACHING
SOM MIDDEL MOD STRESS.
LÆS MERE > SIDE 8

Homepage for international staff

For nearly six months now, the international staff at AU have had their own homepage at www.au.dk/en/icstaff

“We get lots of extremely positive feedback from people who have only just discovered this homepage. But there are still some international staff who aren’t aware of its existence, so we do need to spread the word a bit more,” says international coordinator Anne P. Langer.

The homepage offers staff the chance to find information about accommodation, Danish courses, residence and work permits, and much more.

UNivers international podcast

Get to know the international community at Aarhus University with the **UNivers** International Podcast. From Japanese researchers to American professors to Burmese students, **UNivers** discusses economics, elections, Danish language – anything, basically – with an array of international staff and students who call Aarhus home. Recent podcasts include conversations with an AU professor from China who was awarded a research grant worth about €1.5 million, as well as a chat with a guest lecturer from Ireland.

au.dk/en/univers/internationalradiopodcasts

foto: Jesper Rais | AU-foto

Studying international relations

IMMIGRATION A recent study by a pair of AU professors suggests that, despite stiffening immigration regulations, there is some good news for foreigners in Denmark.

By David Vranicar
dav@adm.au.dk

Luckily for foreigners at Danish universities, research doesn’t always jibe with politics.

There is no shortage of examples of the Danish government’s push to implement more stringent immigration policies. Take, for instance, the proposed “points system” for foreigners wanting Danish citizenship. Or the increase in the amount of money that foreign students must have before entering the country.

But a study by a pair of Aarhus University professors suggests that, despite stiffening immigration regulations, there is some good news for foreigners in Denmark.

AU professors Jakob Lauring and

Jan Selmer recently published research results analyzing how foreigners are received as co-workers at Danish universities. According to their findings, those from abroad should feel right at home.

“We were targeting multicultural university departments and how different types of diversity affected group outcomes,” Lauring explains. “And our general result was that, whereas some types of diversity affected group outcomes negatively, cultural diversity had a strong positive impact on group outcomes.”

Lauring and Selmer sent out about 1,000 surveys to departments at universities all over Denmark, about 500 of which were returned. And while the results indicate that some forms of diversity are actually detrimental to group outcomes – such as age

diversity and even gender diversity – cultural diversity was, on the whole, seen as a positive.

“Within the university system there has been some opposition to being more internationalized,” Lauring explains. “But it seems that since these foreigners bring with them valuable knowledge, they bring something that is highly valued within the academic system, and therefore they’re valued as co-workers and people like to work together with foreigners and eventually perform better.” ■

UNIVERS SAT DOWN WITH LAURING FOR A CHAT ABOUT HIS RESEARCH, THE SOCIAL IMPLICATIONS OF HIS RESULTS AND WHAT SURPRISED HIM ABOUT THE FINDINGS. THE PODCAST IS AVAILABLE AT:

au.dk/en/univers/internationalradiopodcasts

Grant to fuel research

RESEARCH AU associate professor and China native Jiong Li receives €1.5 million research grant from EU.

By David Vranicar
dav@adm.au.dk

In 2010, the European Union has been in a giving mood since long before the holiday season.

In the spring, the EU shelled out about €100 billion to help Greece’s floundering economy. A few months later, Ireland was offered €85 billion in assistance to help rectify its economic issues. Experts wonder if Portugal is next in line.

But it’s not just struggling economies that have been helped out by the EU in 2010. Just ask Jiong Li, a researcher and associate professor in the Department of Epidemiology and Social Medicine at Aarhus University who was on the receiving end of a generous EU grant.

Originally from China, Jiong was awarded a research grant from the EU for nearly €1.5 million – or about DKK 10 million – earlier this year. And even though the €1.5 million is small change compared to the sums being doled out by the EU around Europe, Jiong is grateful to have gotten funding when money is stretched thin.

“It’s great to hear the news,” Jiong says of being awarded the grant, “because it turns out that the research money is now decreasing. So it’s good to have this fund.”

Jiong, who has been at AU since 2006, will focus his research on the effects that hormonal changes in pregnant women have on the mental and physical health of the fetus before and after birth. To conduct this research, he will draw upon the detailed health registers that are kept in Denmark and other Nordic countries, which, according to Jiong, have the world’s best database of citizen health records.

Jiong hopes that his research will help the medical community predict which prenatal factors lead to certain medical conditions later on – be it mental health issues, diabetes, cancer, etc. ■

JIONG TALKED AT LENGTH WITH **UNIVERS** ABOUT HIS PROJECT – AND THE NERVE-RACKING PROCESS OF PRESENTING HIS RESEARCH PROPOSAL TO THE EU IN BRUSSELS – IN A PODCAST. IT IS AVAILABLE AT:

au.dk/en/univers/internationalradiopodcasts

UNivers

Udgives af Aarhus Universitet.
Kontrolleret oplag: **15034**
i perioden 1. juli 2009 - 30. juni 2010
Den nyeste udgave af **UNivers** kan findes i standere overalt på universitetet.
Næste nummer udkommer 7. februar.
Deadline for indlæg 31. januar kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygn. 1445
8000 Århus C
T: 8942 2334
E: univers@au.dk
W: www.au.dk/univers
Annoncer: dgMEDIA 7027 1155
Tryk: Hornslet Avistryk
ISSN: 1604-1607

Bjerg Tulinius
Ansv. redaktør
T: 8942 2449
E: btu@adm.au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334 / M: 2899 2234
E: hhp@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332 / M: 6020 2708
E: hho@adm.au.dk

Ida Hammerich Nielson
Journalist
T: 8942 1981 / M: 6020 2626
E: ihn@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen
Journalist
T: 8942 2480
E: kstl@adm.au.dk

Heidi Hemmingsen
Journalist
T: 8942 8056
E: hkh@adm.au.dk

Rikke Carlsen
Journalistpraktikant
T: 8942 2487
E: rc@adm.au.dk

Astrid Hellerup Madsen
Studentskribent
M: 2096 6855
E: ahm@adm.au.dk

Lasse Emil Frost
Studentskribent
M: 2567 0547
E: lef@adm.au.dk

Sanne Hyldgaard
Studentskribent
M: 2462 2860
E: shy@adm.au.dk

David Vranicar
Studentskribent
M: 5281 7609
E: dav@adm.au.dk

Lars Kruse
Fotograf
T: 8942 2347
E: lk@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotografelev
T: 8942 2347
E: jbra@adm.au.dk

Roar Lava Paaske
Fotografelev
T: 8942 2347
E: rlp@adm.au.dk

Nikolai Lander
Grafisk designer
M: 2093 2682
E: nl@adm.au.dk

Ny HR-portal på Atrium

HR-medarbejdere på Aarhus Universitet har nu fået deres egen portal på medarbejdersiden Atrium. Her er én indgang med relevant og opdateret information inden for HR-området. HR-medarbejderne kan blandt andet få viden om en række personaleadministrative spørgsmål og få adgang til personaleadministrative standardskabeloner og blanketter. Portalen er målrettet HR-medarbejdere, men indholdet har relevans for alle ansatte, der for eksempel søger oplysninger om reglerne for barsel, ferie eller arbejdsmiljø.

Se mere på: atrium.au.dk/hr

Hædrende omtale til bakteriers elektriske netværk

Et projekt fra Aalborg løb af med sejren som Årets Danske Forskningspris 2010, men lektor Lars Peter Nielsen fra Biologisk Institut på Aarhus Universitet og hans forskerkolleger fik samtidig hædrende omtale for deres opdagelse af, at bakterier samarbejder gennem elektriske netværk. At bakterier formår at udveksle elektroner over enorme afstande – op til 20.000 gange deres egen størrelse – fascinerer stadig vidt og bredt. Danskerne har selv været med til at vælge årets danske forskningsprojekt blandt ti nominerede projekter på videnskab.dk

Open Access presser tidsskrifter

FORMIDLING Århusianske tidsskrifter

efterlyser kompensation for gratis adgang til deres artikler.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Paradokset er påfaldende. På den ene side skal tidsskrifter ligge til fri afbenyttelse på internettet for at få økonomisk støtte fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation (FKK). På den anden side betyder det, at de samme tidsskrifter får færre indtægter.

– Pengene kompenserer ikke for de indtægter, vi taber, når der bliver Open Access til vores tidsskrift, siger professor Torsten Boring Olesen fra det nye historiske tidsskrift *temp*.

– Når rådet kræver Open Access til vores tidsskrift senest et år efter, det er udgivet, fjerner man en del af det økonomiske grund-

lag, fordi salget bliver mindre. Det skal der findes en løsning på, siger han om fremtiden for det nye tidsskrift, der er en fusion af *Den Jyske Historiker* og tidsskriftet *Historie*.

– Det bliver da spændende at se, hvor mange der vil abonnere på tidsskriftet, når de ved, det bliver gratis tilgængeligt inden for et år, siger Torsten Boring Olesen.

Naive forestillinger

Han er som andre tidsskriftredaktører ved Aarhus Universitet principielt tilhænger af, at Open Access sikrer fri adgang til forskningen.

– Men det kræver et økonomisk grundlag, siger han.

Samme holdning har souschef

Carsten Fenger-Grøndahl fra Aarhus Universitetsforlag, der udgiver tidsskriftet *K&K (Kultur & Klasse)*, som efter et år kan downloades gratis.

– Der er nogle naive forestillinger om, at nettet kan gøre viden gratis tilgængelig. Men der er arbejde forbundet med viden. Nogen skal jo sikre, at de rigtige brugere opdager, at den relevante viden for dem er tilgængelig, siger han og understreger, at Open Access-effekten stadig er uklar.

– Salget bliver mindre, men der er også en reklameeffekt, når flere får kendskab til det, der bliver publiceret.

Kompensation

Det idéhistoriske tidsskrift *Slag-*

Foto: Lars Kruse | AU-foto

Kravet om Open Access til tidsskrifter er en af årsagerne til, at historikerne har fået et nyt tidsskrift *temp*, som professor Thorsten Boring Olesen her viser frem. *temp* afløser tidsskrifterne *Den Jyske Historiker* og *Historie*.

mark får ingen økonomisk støtte fra FKK. De enkelte numre af tidsskriftet kan først hentes gratis på nettet fem år efter, de er udgivet. Redaktør Rikke Peters mener dog, at FKK's krav om, at artikler skal være på Open Access senest et år efter udgivelse, er en brugbar model.

– Uden en "forsinket" Open Access risikerer man, at de fleste dansksprogede videnskabelige tidsskrifter lukker i løbet af to-tre år. Men der skal i hvert fald i en overgangsperiode være en økonomisk kompensation for de indtægter, der forsvinder. Der er jo også administrative og tekniske omkostninger, hvis den digitale udgivelse skal være i orden, siger Rikke Peters. ■

OPEN ACCESS

Open Access betyder, at der er gratis og direkte adgang til videnskabelig information via internettet.

Aarhus Universitet anbefaler alle forskere at gøre deres artikler tilgængelige via Open Access samtidig med, at de publicerer dem i videnskabelige tidsskrifter.

Fem år mere til Nobel-samarbejde

FORSKNING Tre millioner kroner fra rektoratet på Aarhus Universitet sikrer, at Institut for Økonomi kan forlænge sit samarbejde med den nykårede nobelprisvinder i økonomi.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Forskerne på Økonomisk Institut kan se frem til endnu fem års tæt samarbejde med professor Dale T. Mortensen, der for nylig modtog nobelprisen i økonomi. Med en bevilling på 600.000 kroner årligt i fem år betaler rektoratet på Aarhus Universitet den amerikanske

forskers løn.

De tre millioner kroner sikrer, at Dale T. Mortensen kan blive tilknyttet en ny forskningsenhed på instituttet, som i september fik 10 millioner kroner fra Forskningsrådet for Samfund og Erhverv. Enheden, der ledes af professor Bent Jesper Christensen, skal finde bedre redskaber til at styre arbejdsløshed samt analysere lønspredningen og udviklingen i virksomheders effektivitet.

Bedre viden om arbejdsmarkedet

Dale T. Mortensen ser frem til at fortsætte det næsten 30 år lange, tætte samarbejde med kollegerne i Århus.

– Vi har i de seneste år skabt en meget aktiv forskningsgruppe, som har udforsket mange områder inden for arbejdsmarkedsforhold, familierelationer og industriel økonomi baseret på data fra de unikke danske registre, siger Dale

T. Mortensen, som siden 2006 har været fast tilknyttet Institut for Økonomi på et femårigt Niels Bohr-gæsteforskningsstipendium fra Danmarks Grundforskningsfond.

Adgangen til de danske registre er da også en af årsagerne til, at Dale T. Mortensen ønsker at fastholde samarbejdet med Århus-forskerne.

Den nye forskningsenhed "Cycles, Adjustment and Policy" skal bruge registrene til at udvikle bedre modeller for større økonomiske udsving i samfundet og sikre, at nye teorier og metoder bliver taget i brug, bl.a. som middel mod arbejdsløshed.

– Det vil være i hele samfundets interesse at få forholdene på arbejdsmarkedet bedre belyst, siger

professor Bent Jesper Christensen.

Styrker strategien

Arbejdsmarkedsforskerne i Århus har internationalt en høj profil, men Institut for Økonomi er internationalt anerkendt på flere af sine kerneområder. Det har medført et tæt samarbejde med mange udenlandske forskere, som understøtter en strategi med fokus på, at de bedste unge internationale forskertalenter søger ind på instituttets ph.d.-programmer.

– Det er afgørende, at vi nyder international anerkendelse på flere af vore kerneområder. Så også her har ansættelsen af Dale Mortensen stor betydning, siger institutleder Per Baltzer Overgaard. ■

Forskning ind i klasseværelset

Gymnasieelever i Region Midtjylland har nu mulighed for at fordybe sig i forskningens teori og praksis via et brobygningsprojekt udviklet hos Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF). Det første undervisningsforløb er netop skudt i gang i Randers, hvor ph.d.-studerende fra DJF underviser elever på gymnasier. Undervisningen bliver nogle gange fulgt op af besøg på forskningscentret i Foulum, hvor eleverne udfører eksperimenter. Ordningen er et resultat af projektet BroKom – et brobygningsprojekt, der har til formål at bygge bro mellem forskning og undervisning i Region Midtjylland.

Nyt pædagogisk samarbejde

Danmarks Pædagogiske Universitetsskole (DPU) og University College Nordjylland har indledt et samarbejde om det største pædagogiske kvalitetsudviklingsprojekt i Danmarkshistorien. Projektet hører til i det nye Center for Videnbaseret Pædagogisk Praksis ved University College Nordjylland. Visionen er at skabe viden, der øger kvaliteten af den pædagogiske praksis i daginstitutioner og på landets skoler. Dekan Lars Qvortrup er begejstret for den nye samarbejdsaftale.

– Samarbejdet giver bedre forskning, stærkere professionsudvikling og evidensbaseret praksis. Tre gode ting på en gang, siger han.

Mens vi venter på forliget

ØKONOMI Aarhus Universitets økonomi er både god og i vækst. Men behovet for et bredt politisk forlig om fremtidens bevillinger rykker tættere på, og flere af de midler, som universitetet får, er øremærkede til helt specifikke formål.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Aarhus Universitets økonomi er grundlæggende sund, og universitetet vil samlet set formentlig opleve en vækst næste år på omkring 6 procent. Det fremgår af det budget for 2011, som Aarhus Universitets bestyrelse nikkede ja til den 16. december på deres sidste

møde inden jul.

– Hvis vi sammenligner os med vækstraterne i andre dele af den offentlige sektor i disse tider, er seks procent endog meget fint. Vores særlige udfordring er, at vi ikke kender alle vores økonomiske grundvilkår ret langt ud i fremtiden, siger universitetsdirektør Jørgen Jørgensen.

En af de helt store blinde pletter, når man skal sætte

den økonomiske fremtidskikkert for øjet, er, at globaliseringsforliget, der blandt andet sætter rammer for flere milliarder kroner af den danske forskningsstøtte, ophører om kun et år. Og at der stadig er politisk usikkerhed om, hvad der så skal ske.

Håber på nyt, bredt forlig

– Pengene er der. De er sat

af på Videnskabsministeriets budget. Det, vi ikke ved, er, hvordan de bliver udmøntet. Derfor lægger vi budget for 2012 og 2013 ud fra, at vi som i dag vil få rundt regnet hver fjerde offentlige forskningskrone. Men det giver da en vis usikkerhed, siger Jørgen Jørgensen.

Universitetsdirektøren slår fast, at næste års budget og de medfølgende budgetoverslag for årene efter blev godkendt uden bemærkninger af en enig bestyrelse. Og han mener, at universitetet må leve med usikkerheden om især tiden efter 2011 indtil videre.

– Alle universiteter håber på et nyt, bredt forlig som globaliseringsforliget, der giver ro flere år ud i fremtiden. Men realistisk set kræver det nok et folketingsvalg, inden det kan blive forhandlet på plads og vedtaget. Så det må vi vente på, siger han.

Flere bånd, der binder

En anden udvikling, der gør budgetlægningen til en større udfordring, er ikke ny. Tendensen har nemlig gennem flere år været sådan, at flere og flere af universitetets forskningsmidler gives som såkaldte strategiske forskningsmidler, der er øremærkede til bestemte områder, frem for de mere frie basisforskningsmidler, som hidtil har været kendetegnende for fordeling af midler til universiteterne.

De strategiske midler har den konsekvens, at forskningen i højere grad bliver prioriteret efter, hvad politikerne og de store fonde finder interessant, og samtidig giver det en skæv vækst, hvor nogle områder udvider, mens andre må spare.

Foto: Lars Kruse | AU-foto

Universitetsdirektør Jørgen Jørgensen.

– Selvom vi samlet set er i vækst, har nogle forskningsområder sidste år oplevet nedskæringer, og at det kan virke paradoksalt for den enkelte medarbejder, forstår jeg godt. Derfor håber jeg også, når forliget kommer,

at det giver flere basisforskningsmidler og færre øremærkede pengebeløb, så retningen for forskningen kan prioriteres af universiteterne og tæt på de faglige miljøer, hvor det gøres bedst, siger han. ■

!

AARHUS UNIVERSITETS BUDGET

Aarhus Universitet får ifølge budgettet indtægter for omkring 5,9 milliarder kroner i 2011 – eller cirka 350 millioner kroner mere end i år.

Universitetets indtægter kan opdeles i fire primære kategorier: tilskud til basisforskning, tilskud til uddannelser, betaling for myndighedsopgaver og eksterne tilskud.

Hvordan de fire kommende hovedområders fordeling af indtægter er sammensat, varierer meget. For eksempel kommer lige under halvdelen af indtægterne på Business and Social Sciences fra undervisning, mens det samme kun er tilfældet for 10 procent af indtægterne på Science and Technology, der til gengæld får en større del af deres indtægter gennem eksterne tilskud.

NOVO NORDISK FONDEN

Udvalget for kunsthistorisk forskning indkalder ansøgninger til:

KUNSTHISTORISKE FORSKNINGSPROJEKTER

Der kan søges støtte til et selvstændigt projekt eller en klart angivet del af et større projekt inden for kunsthistorisk forskning.

Der gøres opmærksom på, at der ikke gives støtte til designforskning samt til udgivelse af kandidatspecialer.

Yderligere oplysninger på Fondens hjemmeside
www.novonordiskfonden.dk
hvor ansøgningsskema
findes fra mandag den 13. december 2010.

Ansøgningsfrist:
tirsdag den 1. februar 2011 kl. 16.00.

Forhenværende chef dømt i leasingsag

En tidligere ledende medarbejder ved Det Humanistiske Fakultet er blevet idømt otte måneders fængsel for i årene 2002-2006 at have modtaget gaver, bl.a. en skiferie for hele familien, for mindst 70.000 kroner i forbindelse med kontrakter om leasing af kopimaskiner. To eksterne konsulenter er samtidig idømt to års fængsel for bedrageri for 11,8 millioner kroner mod universitetet. I alle tre tilfælde er dommene gjort betingede pga. sagens alder. Det vides ikke, om de dømte ønsker at anke dommen. Medarbejderen blev afskediget i 2006. Universitetet vil nu konsultere Kammeradvokaten for at få afklaret, om der kan rejses erstatningsag mod de to konsulenter.

Asger Jorn Symposium

ARoS afholder i samarbejde med Aarhus Universitet et Asger Jorn symposium lørdag den 22. januar 2011. Dagen vil blandt meget andet indeholde oplæg ved idéhistoriker Lars Morell og kunsthistoriker Christian Malycha samt paneldiskussioner. Prisen er 150 kroner pr. deltager inklusive entré til ARoS og forplejning. For studerende er prisen 75 kroner. Elektronisk tilmelding via ARoS' hjemmeside www.aros.dk under ARoS e-shop eller ved personlig henvendelse til ARoS' info-skranke. Tilmeldingsfristen er mandag den 17. januar 2011.

Foto: Søren Kjeldgaard

Foto: Rør Lavé Poiske | AU-foto

Forskerne Alexander Zelikin, Brigitte Stadler og Victoria Birkedal har alle modtaget midler fra det prestigefyldte karriereudviklingsprogram "Sapere Aude".

Massevis af Sapere Aude-bevillinger til AU

FORSKNING Hele 28 forskere på Aarhus Universitet modtager midler fra Det Frie Forskningsråds nye program.

Af Rikke Carlsen
rc@adm.au.dk

De første midler fra Det Frie Forskningsråds program "Sapere Aude – Vov at vide" er nu offentliggjort.

Formålet med Sapere Aude-bevillingerne er at udvikle de dygtigste forskertalenter evner nationalt og internationalt samt at skabe en tydelig karrierevej for dem.

Programmet har tre trin af bevillinger. Foreløbig gives der dog kun bevillinger til de første to trin: DFF-Ung Eliteforsker og DFF-Forskningsleder.

I alt er 69 bevillinger delt ud, og af disse er hele 28 gået til forskere på Aarhus Universitet – en skal dog udføre sit projekt i udlandet.

Det Frie Forskningsråd har valgt at give bevillinger for i alt knap 340 millioner kroner, hvoraf cirka 40 procent gik til

forskerne fra Aarhus Universitet. Forskerne hædres på Elite-Forsk-konferencen den 27. januar 2011.

Fem af tolv er kvinder
Bevillingerne gives på baggrund af ansøgninger fra forskerne til konkrete forskningsprojekter.

En af opfordringerne har været at få flere kvinder til at søge bevillingerne. Derfor er det værd at notere sig, at blandt de tolv etablerede forskere på Aarhus Universitet, som får midler fra Sapere Aude, er næsten halvdelen, nemlig fem af dem, kvinder.

Adjunkt Victoria Birkedal fra Interdisciplinary Nanoscience Center (iNANO), Det Naturvidenskabelige Fakultet, er en af dem. Hun modtager desuden en af de største summer – godt 8,6 millioner kroner – til forskningsprojektet "From single molecule studies to functional nucleic acid nanostructures".

Victoria Birkedal har en bag-

grund i fysik og en ph.d.-grad fra Schweiz, hvor hun er opvokset. Hun kom til Danmark i 2004, hvor hun først var ansat ved Kemisk Institut som postdoc, og i 2006 blev hun ansat som Stenostipendiat ved iNANO.

I hendes tilfælde er Aarhus Universitets mål om at tiltrække og fastholde udenlandske forskere altså lykkedes. ■

SAPERE AUDE-BEVILLINGER

Læs om bevillingsmodtagerne fra Aarhus Universitet på:

au.dk/nyheder/presse/2010/detolvaumodtagereafsapere-audebevillinger

Tværfaglig viden om hjernen

FORSKNING Projekter, der samler forskere fra alle fakulteter, er en sjældenhed. Men til januar åbner det tværfaglige netværk MINDLab, der sætter fokus på hjernen.

Af Ida Hammerich Nielson
ihn@adm.au.dk

Hjernen er fællesnævneren, når 80 forskere fra alle fakulteter ved Aarhus Universitet i januar samles i et nyt tværfagligt netværk ved navn MINDLab. Netværket vil rumme mange forskellige forskningsprojekter, men den samlende vision er at forstå hjernen bedre ved at kombinere forskellige discipliner som for eksempel naturvidenskab og humaniora. Professor Leif Østergaard, som er projektleder for MINDLab, fremhæver, at interessante videnskabelige erkendelser ofte opstår i tværfaglige projekter.

– Traditionelt har forskere fokuseret på et niveau ad gangen. Man har enten set på, hvordan hjernens celler opfører sig isoleret set, eller man har set på, hvordan hjernen lærer. Men det har vist sig, at vi kan forstå langt mere, hvis vi kombinerer forskellige tilgange. I MINDLab er der derfor mange forskellige faggrupper, for eksempel biologer, fysikere, psykologer og sprogforskere, siger Leif Østergaard.

Forskerne underviser hinanden

MINDLab, der har fået 120 millioner kroner af Videnskabsministeriet, afholder stort åbningsarrangement i Søauditorierne den 19. januar 2011. Her vil de tilknyttede forskere præsentere deres projekter for officielle gæster og for hinanden. Det er nemlig helt centralt, at forskerne i MINDLab lærer hinandens videnskabelige traditioner at kende.

– Hvert fag har sit eget sprog og sine egne metoder. Det tager derfor tid at opbygge en fælles forståelse af, hvordan man skal tilgå videnskabelige problemstillinger, siger Leif Østergaard.

Derfor er det planen, at forskerne i projektet skal undervise hinanden. For eksempel kan lægerne hjælpe fysikerne og sprogforskerne med at forstå, hvordan hjernen er opbygget, og fysikerne kan hjælpe lægerne og sprogforskerne med at forstå scanningsmetoder. Sprogforskerne kan tilsvarende give lægerne og fysikerne viden om, hvordan mennesker kommunikerer med hinanden. ■

Foto: Lars Kruse | AU-foto

Se mere om MINDLab og åbningen den 19. januar på www.mindlab.au.dk

Anders Børglum skal lede forskningsprojektet "Sequencing Schizophrenia". Det er første gang, man undersøger det genetiske materiale så detaljeret i Danmark, og forskningen er også enestående på verdensplan.

Han drømmer om at løse skizofreniens gåde

FORSKNING Professor Anders Børglum har netop modtaget fire millioner kroner fra Lundbeckfonden til at komme videre i sin søgen efter genetiske årsager til skizofreni – en af verdens mest smertelige og gådefulde sygdomme.

Af Bjørg Tulinus

btu@adm.au.dk

Du kan være velfungerende. Glad. Have mod på fremtiden, uddannelsen og karrieren. Og så en dag vågner du op til en helt anden virkelighed. En virkelighed, hvor du ser ting, der ikke findes, hører stemmer, kun du kan høre, og hvor følelsen af tryk og den grundlæggende tillid til verden pludselig er væk.

– Skizofreni er simpelthen en af de allerværste sygdomme, du kan have, og de kliniske behandlingstilbud er desværre langt fra tilfredsstillende i dag, siger Anders Børglum, der er professor ved Institut for Human Genetik og forskningsoverlæge ved Center for Psykiatrisk Forskning.

Tallene viser, at sygdommen rammer omkring en procent af den voksne befolkning på verdensplan. De fleste bliver syge, mens de er unge eller i den tidlige voksenalder – og så kan de se frem til en livslang sindslidelse. Mere end ti procent begår selvmord, og hver anden af de skizofrene har et misbrug af enten alkohol eller stoffer.

Med et håb om at gøre livet bedre for de skizofrene har Anders Børglum derfor i flere år været optaget af at kortlægge og finde frem til de genvarianter, der udgør en betydelig risiko for at udvikle skizofreni.

– Vi ved meget lidt om, hvorfor nogen mennesker rammes af sygdommen. Men vi ved, at arvelighed udgør 80 procent af årsagen, så derfor er det især de genetiske variationer, vi er optaget af at undersøge. Foreløbig har vi kun forklaret under to procent af arveligheden, så hver eneste af de genetiske årsagsfaktorer, vi finder, er en åbenbaring.

Den færøske arvemasse

Anders Børglum har netop modtaget fire millioner kroner fra Lundbeckfonden til et projekt, hvor han skal undersøge den komplette arvemasse (alle 6 milliarder baser/byggesten) hos 100 færinger, der lider af den psykiske sygdom. Han skal herefter sammenligne deres genom med genmaterialet hos en gruppe på 6.000 danskere, hvor halvdelen er skizofrene, og den anden halvdel er raske.

Projektet "Sequencing Schizophrenia" foregår i et samarbejde med verdens største center for analyse af arvemasse, der ligger i Kina (Beijing Genomics Institute, BGI), som netop har åbnet deres europæiske afdeling i Danmark.

Allerede i 2006 var Anders Børglum i verdenspressen med nyheden om, at han sammen med en række andre forskere havde fundet frem til to gener, der disponerer for sygdommen. Siden er kun godt en håndfuld hyppige risikovarianter blevet opdaget. Men da der sandsynligvis er tale om hundredvis, ja, måske tusindvis, af genetiske varianter, der kan være udslagsgivende for sygdommen, er det stadig kun toppen af isbjerget, forskerne har fundet.

– Siden dengang har teknologien udviklet sig kraftigt, og sammen med vores kinesiske samarbejdspartner kan vi i dag bestemme hele arvemassen hos en person inden for en overskuelig tid og et rimeligt budget, forklarer Anders Børglum.

Håbet og hanerne

Det er første gang, man undersøger det genetiske materiale så detaljeret i Danmark, og forskningen er også enestående på verdensplan.

– Via det her samarbejde får vi undersøgt skizofreni i så høj en detaljeringsgrad som aldrig før. Og jo flere genetiske varianter, vi finder frem til, som kan være afgørende for at udvikle sygdommen, jo større muligheder får vi for at målrette behandlingen af den enkelte, siger Anders Børglum.

– I dag behandler vi jo billedligt talt ved, at vi medicinsk lukker for alle haner hos den syge. Men hvis vi nu via forskningen finder frem til lige præcis, hvad det er for en eller to haner, vi skal ramme, så er der jo virkelig en chance for, at den skizofrene kan få et meget bedre liv. ■

HVORFOR FÆRØERNE?

Den færøske befolkning er interessant i genetisk sammenhæng, fordi der er tale om et begrænset øsamfund, hvor der ikke har været megen indvandring, og hvor det genetiske materiale derfor er relativt homogent. I forskningen kalder man det en "founder population", når en befolkning opstår på baggrund af en lille gruppe af fælles forfædre, og den fælles arvemasse derfor er stor. Der er ikke tale om, at færinger har større risiko end andre for at udvikle skizofreni, men i den færøske befolkning findes der oftere sjældne genetiske varianter end i mere blandede befolkningsgrupper.

GENOME DENMARK?

Projektet "Sequencing Schizophrenia" er ifølge Anders Børglum første skridt på vejen mod en storstilet kortlægning af sygdoms- og risikogener i Danmark – en samlet national satsning, som har den overordnede titel "Genome Denmark". Ved hjælp af den kinesiske teknologi og de danske biobanker håber Anders Børglum, at forskerne på sigt via Genome Denmark kan finde frem til genetiske årsager til en række forskellige sygdomme og på den måde sikre bedre behandling og forebyggelse af alt lige fra hjerte-kar-lidelser til kræft.

Just Jensen skal fremover være professor i genetik og har et ønske om at kunne gøre en forskel med sin forskning i forhold til fremtidens mangel på fødevarer. Landmandssønnen fra Fur har ud over en akademisk karriere også det grønne bevis på cv'et, så forholdene i landbruget har altid haft en stor plads i hans liv.

Foto: Lars Kruse | AU-foto

Tilbage til rødderne

FORSKNING Fra januar bliver stafetten overgivet fra de ni nuværende til de fire nye dekaner. **UN**ivers har talt med Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultets snart afgangende dekan Just Jensen, som er spændt på at vende tilbage til forskningen.

Af Bjørg Tulinus

btu@adm.au.dk

Han søgte faktisk stillingen som dekan for det nye samlede Science-fakultet.

Men fremover kommer der til at stå professor i genetik på Just Jensens visitkort. Og det glæder han sig til.

– Det bliver selvfølgelig en kæmpe forandring for mig at gå fra at være topleder til at blive forsker igen. Men jeg er vildt optaget af at finde svar på fremtidens mangel på fødevarer, og her kommer den genetiske forskning til at spille en stor rolle, spår Just Jensen.

Med en fortsat vækst i befolkningen kommer vi i 2050 til at være godt tre milliarder flere mennesker på kloden end i dag, og det betyder ifølge Just Jensen, at der skal skaffes mellem 50 og 100 procent mere mad end i dag. Hvis vi skal undgå flere negative effekter på klodens miljø og biodiversitet, så kan kun en mere effektiv udnyttelse af både planter og dyr sikre de flere mavers behov, forklarer den kommende genetik-professor, og her ser han en stor tværgående opgave for det nye AU.

– Alene inden for mit forskningsområde er det jo vigtigt også at have kontakt med både samfundsforskere og økonomer for at sikre sammenhængen i de løsningsmodeller, vi stiller op, forklarer han.

Tag nu de store skridt
Just Jensen lægger ikke skjul på, at han gerne ville have været

”Det bliver selvfølgelig en kæmpe forandring for mig at gå fra at være topleder til at blive forsker igen.

Just Jensen,
nu: dekan for DJF
snart: professor i genetik

dekan for det fakultet, der fremover kommer til at bestå af det nuværende NAT samt DJF og DMU. Men nu glæder han sig i stedet til andre udfordringer.

– Jeg ville have gjort det på en anden måde. Jeg synes ikke, der er lagt op til de nødvendige radikale forandringer i det for-

slag, der nu ligger. Hvis der som foreslået bliver 14 institutter på det nye fakultet, så synes jeg, at der er alt for mange. Hvis man vil lave forandringer, så gør det, så det kan mærkes, og herigennem åbne mulighederne for en meget stærk faglig udvikling i de kommende år. Det forventer alle – og de forventninger skulle gerne indfries, lyder det fra Just Jensen.

Han forudser, at der let kan komme til at stå organisationsændringer på programmet i de næste mange år, hvis man ikke tager de store skridt på én gang.

– Det tager jo lige så mange kræfter for en organisation at tage ét lille skridt som at tage tre store.

Just Jensen er dog slet ikke i tvivl om, at udviklingsprocessen samlet set er en rigtig idé, for hvis universitetet skal gøre sig håb om at være ”world class”, ja, så kræver det rum for den tværgående forskning samt en styrkelse af det fagnære miljø på institutterne, mener han.

– Jeg håber, at de nye og større institutter får volumen og kraft nok til at skabe den faglige udvikling, der bliver nødvendig for at klare sig i konkurrencen om midler, forskere og studerende fremover, siger han. ■

Mød de nye dekaner for Aarhus Universitet

De fire nye dekaner – Svend Hylleberg, Brian Bech Nielsen, Mette Thunø og Allan Flyvbjerg – og rektoratet ser frem til at møde samarbejdspartnere, venner af huset samt kolleger ved en reception

torsdag den 6. januar 2011 kl. 13.00-15.00

i Stakladen, Aarhus Universitet
Fredrik Nielsens Vej 2-4, bygning 1423, 8000 Århus C

Aarhus Universitet tilbyder et inspirerende uddannelses- og forskningsmiljø for 40.000 studerende og 11.000 medarbejdere, der sikrer resultater af høj international standard. Den budgetterede omsætning i 2011 udgør 5,9 mia. kr. Universitetets strategi og udviklingskontrakt kan ses på www.au.dk.

Coaching mod stress

ARBEJDSMILJØ

Mange medarbejdere på universitetet forestiller sig,

at deres arbejde er vigtigere, end det er. Coaching kan hjælpe med at få proportionerne på plads.

Af Rikke Carlsen

rc@adm.au.dk

Universitetskulturen kan være et anstrengt bekendtskab. Der er mange arbejdsopgaver, som sjældent kan varetages af andre, store forventninger til den enkelte medarbejder, og hverdagen foregår for mange i konstant konkurrence. Intet under, at mange kan gå hen og blive stressede.

På Det Humanistiske Fakultet har man de seneste fem år tilbudt kurser i stresshåndtering med de to coaches Annette Tindborg og Karin Nielsen.

– Man kan blive meget alene. Det kan være sårbart at tale om noget, som kan komme til at fremstå som en svaghed, siger Annette Tindborg.

Lektor Peter Mortensen fra Afdeling for Engelsk har været gennem coachingforløbet, og ifølge ham er der en generel blufærdighed blandt hans kolleger på universitetet.

– Der er helt klart en macho-

kultur, både blandt mandlige og kvindelige medarbejdere. Det kunne nok godt opfattes som et svaghedstegn, at man har brug for coaching, siger Peter Mortensen, der tilmeldte sig kurset for at blive bedre til at planlægge sin tid og lære at håndtere konfliktfyldte situationer.

Fortroligt rum

Coaching kan være en god indgangsvinkel til at håndtere følsomme emner som for eksempel stress. Coachen møder den enkelte på hans/hendes kontor, hvor vedkommende er på hjemmebane, og der derfor er fortrolige omgivelser.

– Det handler om at skubbe folk til at bryde deres mønstre. I første omgang lytter vi til den person, vi sidder overfor, og skaber os et præcist billede af, hvilke problemer personen har. Ved hjælp af spørgsmål og konkrete værktøjer hjælper vi den enkelte til at finde nye handlemuligheder. Det fungerer mest effektivt i det individuelle rum, siger Annette Tindborg.

Under forløbet kommer delta-

gerne gennem tre samtaler med en coach. Meningen er, at den enkelte afprøver nye strategier i daglig praksis mellem møderne.

opgaver fra.

– Universitetet er privilegeret med en masse engagerede og ansvarsbevidste medarbejdere. Det

”Man lærer, hvilke ting der kan vente, og hvilke ting man vil kæmpe for. Det er om at finde den rigtige ”pyt-balance”.

Solveig Sannem Mønsted, vejledningskoordinator, Institut for Informations- og Medievidenskab

– Vi har kun én opgave – at hjælpe den enkelte til at nå sine mål, siger Annette Tindborg.

Prioriter for at nå mere

Et mål behøver ikke at være ”jeg skal nå mere” – tværtimod. For at nå mere kan det være nyttigt for de fleste at lære at vælge arbejds-

kan være en styrke, at man synes, det er spændende, men problemet kommer, hvis man går rundt i en konstant tilstand af dårlig samvittighed og ikke sætter grænser for, hvornår ”nok er nok”, siger Karin Nielsen.

Peter Mortensen genkender belædet:

– Mange forestiller sig, at deres arbejde er vigtigere, end det er. Folk investerer deres identitet i deres arbejde, og på den måde opnår visse opgaver en nærmest overdreven betydning. Jeg synes, at kurset kan være med til at sætte tingene i perspektiv. Meget af det, vi laver, er vigtigt, men nogle ting er måske mindre vigtige i det lange løb, siger Peter Mortensen.

Vejledningskoordinator Solveig Sannem Mønsted fra Institut for Informations- og Medievidenskab har også deltaget i kurset for at undgå stress, og hun brugte en del af tiden på at arbejde med prioritering af sine mange arbejdsopgaver.

– Det er vigtigt at finde ud af, hvilke opgaver man kan sige ”pyt” til, og så huske at gøre det indimellem. Men det påvirker ens faglige stolthed, hver gang man siger ”pyt”. Derfor skal man lære, hvilke ting der kan vente, og hvilke ting man vil kæmpe for. Det er om at finde den rigtige ”pyt-balance”, siger hun. ■

novo nordisk fonden

POST-DOC STIPENDIER I ALMEN MEDICIN

Novo Nordisk Fonden indkalder ansøgninger til uddeling af to 2-årige post-doc stipendier i almen medicin.

Formål

At støtte almen medicinsk forskning, specielt at fastholde læger som forskere i de alment medicinske forskningsmiljøer på eller knyttet til universiteterne.

Forudsætninger

Ansøger skal have erhvervet ph.d.-grad eller være på tilsvarende niveau.

Midler

Til rådighed er 2 mio.kr. - to hele stipendier på hver 2 år à 500.000 DKK/år. Der kan søges om halvt stipendium, såfremt tilknytning til klinisk arbejde ønskes opretholdt i stipendieperioden.

Ansøgningsfrist

1. februar 2011 kl. 16.00.

Ansøgning

Ansøgningsskema og udførlig vejledning findes på Fondens hjemmeside: www.novonordiskfonden.dk fra 13. december 2010. Ansøgninger indtastes i et internet-baseret ansøgningssystem og sendes elektronisk til Fonden. Ansøgningen udfærdiges på dansk, eventuelt engelsk.

Bedømmelsesudvalg

Ansøgninger vil blive bedømt af tre nordiske professorer i almen medicin.

Uddelingstidspunkt

Beslutning vil blive taget senest medio marts 2011. Stipendierne vil være til rådighed fra 1. april 2011 og forventes at skulle starte senest 1. januar 2012.

Novo Nordisk Fonden

Tuborg Havnevej 19 · 2900 Hellerup
Telefon 3527 6609 · Telefax 3527 6601 · urba@novo.dk

Det Humanistiske Fakultet har i flere år tilbudt medarbejderne kurser i stresshåndtering med de to coaches Karin Nielsen og Annette Tindborg.

Hvordan har du oplevet den faglige udviklingsproces?

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Privatfoto

Dorte Krause-Jensen
Seniorforsker, Danmarks Miljøundersøgelser, Silkeborg

Vi er blevet informeret godt. Det var positivt, at dekanen kom rundt for at præsentere forslaget, og at alle har haft mulighed for at melde tilbage på det. Mit indtryk er også, at svarene bliver læst og overvejet, så processen har været fin. Man kan så være enig eller uenig i de forslag og beslutninger, der kommer, men mit indtryk er, at ledelsen har forsøgt at komme med forslag, som både giver bedre samarbejde og øger det faglige niveau.

Det er fornuftigt at prøve at samle os med marinbiologerne i Århus. Den store ulempe er, at forslaget lægger op til, at vores kolleger i Roskilde også skal rykke til Århus. Det kan betyde, at vi mister meget faglighed, fordi der er kolleger, som ikke kan eller vil flytte med til Århus. Jeg håber, man vil vægte det faglige argument og se mere stort på geografien. Vi har jo også erfaringer med, at man kan være på to geografisk adskilte steder og alligevel arbejde sammen.

Peder Søndergaard Madsen
Lektor, Institut for Medicinsk Biokemi

Mit indtryk er, at det på forhånd er bestemt, hvordan udviklingsprocessen skal ende. Ledelsen taler gerne om de ansattes medindflydelse, men jeg oplever, at processen er trukket ned over organisationen, som så tilpasser sig, som den bedst kan. Processen gennemføres uanset, om folk bryder sig om den nye struktur eller ej.

Else Marie Wiberg Pedersen
Lektor, Afdeling for Systematisk Teologi

Det kom som et chok, at Det Teologiske Fakultet skulle nedlægges som et selvstændigt fakultet, men vi har taget udfordringen op og søgt at få det bedste ud af det. Jeg kan godt forstå, at ledelsen vil rationalisere blandt de mange fakulteter og integrere de enheder, som geografisk ligger længere væk fra campus i Århus. Det er jo nok der, det hele er begyndt. Men det var en fejl at bruge rigtig mange millioner på en konsulentrapport, som måske ikke er så meget værd, for at få et alibi for det, ledelsen gerne vil med universitetet. Det gav en fornemmelse af, at der spilles med lukkede kort.

Man siger hele tiden, at processen er åben. Alligevel oplever jeg den som lukket, fordi det ikke er meget, vi får at vide. Man har på fornemmelsen, at det er en skindemokratisk proces: "Nu har vi haft høringer, og udvalgene er kommet med deres rapporter, men de kan ikke bruges".

Jeg er lidt spændt på, om den ender dér.

Lars Esbjerg
Lektor, Institut for Marketing og Statistik

Jeg mangler stadig at forstå den overordnede idé og formålet med den faglige udviklingsproces. Processen er drevet af en tanke om, at stort er godt, og der er blevet snakket meget om tværfaglighed, kritisk masse, synlighed og strukturer. Processen giver måske mening fra et topledelsesperspektiv, men for mig at se lider hele den faglige forandringsproces under samme stalinistiske centraliseringstendenser, som regeringen og Folketinget har stået for gennem en årrække. Rektoratet skal være varsomt med at forsøge at planlægge og styre universitetets struktur og udvikling langt ind i fremtiden. Jeg er bekymret for, at man i forsøget på at ruste AU til fremtidige udfordringer vil komme til at binde AU i en struktur, som allerede om få år vil være snærende frem for understøttende.

Sten Schaumburg-Müller
Professor, Juridisk Institut

Jeg mener ikke, der er tale om en faglig udviklingsproces, men en administrativ. At processen har fået et forkert betegnelse, er i sig selv et problem, synes jeg. Men processen er vel foregået, som den skal, hvis den skal vurderes i forhold til, at en central ledelse udstikker rammerne for, hvordan den skal foregå. Hvis meningen er at inddrage de ansatte i et vist omfang, ja, så er de da blevet hørt, men så vidt jeg kan se, har det ikke haft nogen særlig betydning.

Meget illustrativt har rektor brugt den samme slide to gange med et halvt års mellemrum til først at illustrere ledelsens forslag og siden til at vise, hvad der så blev besluttet.

Hanne Vester Rasmussen
Personalekonsulent,
Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet

Jeg synes, processen har været meget åben. Vi har fået hurtig information om, hvad arbejdsgrupperne har lavet, og ledelsen her i Foulum har givet en grundig orientering om, hvad man tænker og overvejer. Det har været det positive. Men jeg har savnet, at medarbejderne blev inddraget. Jeg er klar over, at processen foregår under et stort tidspres, men jeg kunne godt have tænkt mig en højere grad af medindflydelse. Det er vi vant til her på jordbrugsvidenskab, så derfor er den manglende indflydelse ekstra påfaldende. Det har været begrænset, hvad vi kunne komme med af indspark til arbejdsgrupperne. Så jeg synes, det er vigtigt, at der kommer en plan for, hvordan de ansatte sikres indflydelse i den sidste del af processen. Det giver jo også medejerskab og accept af hele processen.

Foto: Lars Kruse | AU-foto

Kirsten Hyldgaard
Lektor, Institut for Pædagogik

Jeg passer mit arbejde og afventer, hvad de højere magter beslutter. Der er jævnligt omstruktureringer på universitetet, og skal man interessere sig vældig meget for dem, har man ikke tid til at passe sit arbejde. I denne omgang har jeg valgt det sidste, da jeg alligevel ikke har nogen indflydelse på, hvad der sker. Det er udelukkende rygter, der er i cirkulation, og dem er der ingen grund til at bruge tid på. Om medarbejderne skulle være inddraget mere, synes jeg er svært at svare på. Det implicerer vel også, at vi skulle mene, at der er behov for omstruktureringer. Men der er jo tale om et krav, der kommer ovenfra. Jeg tror ikke, det er for meget at sige, at der her på Danmarks Pædagogiske Universitetsskole er en betydelig træthed i forhold til alle de omstruktureringer, vi har været igennem. Det er ikke dem, vi har behov for.

Freddy Bugge Christiansen
Professor, Biologisk Institut

For mit vedkommende har den faglige udviklingsproces været lidt på afstand, før der kom et udspil til en ny institutstruktur. Det er først nu, den er ved at blive relevant for de ansattes arbejde, så det er lidt præmaturot at have en holdning til den hidtidige proces. Den er forløbet, som den nu kunne. Egentlig er der indtil videre ikke sket noget, der berører nogen i Århus væsentligt.

Fastlæggelsen af de overordnede strukturer var efter min mening ikke egnet til den brede debat, og jeg synes ikke, medarbejdernes indflydelse er særlig relevant på det politiske niveau, hvor processen hidtil er foregået. Det er først nu, den faglige udvikling er blevet konkret, og det bliver spændende at se, hvad der sker, efter at institutter og medarbejdere er kommet med deres reaktioner på ledelsens udspil til nye institutter. Jeg håber, der bliver lyttet til og reageret på dem, og at ledelsen ikke bare fortsætter ad et spor, der politisk allerede er forhandlet på plads.

Jeg oplever også, at rektoratet har en ideologisk opfattelse af, at der skal ske forandringer. Det er f.eks. meget forhippet på, at de fire fakulteter skal have et centralt studienavn med fare for – eller måske med ønske om – at de, der træffer beslutninger om et studiums organisering og indhold, ikke har noget særligt kendskab til faget. Jeg har været på mange arbejdspladser, men jeg må sige, at jeg ikke har oplevet noget lignende i forhold til, hvor lidt interesserede man er i at inddrage de ansatte. Måske det ikke er intentionen, men sådan virker det.

Privatfoto

TEMA

Af Kristian Seege Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Her bygger Aarhus Universitet

På denne side kan du læse om et par af de store byggerier, som Aarhus Universitet har i murskeen, og om, hvordan det går for sig, når universitetet bygger.

Men to sider er ikke nok til at rumme beskrivelser af alle de 30-40 store og små byggeprojekter, som lige nu er i gang overalt på universitetets afdelinger i hele landet. Derfor kan det være, at dit lokale projekt mangler.

Nogle af de resterende AU-byggeprojekter er beskrevet på www.ubst.dk/ejendom-og-byggeri/byggeprojekter – vælg "Aarhus Universitet" i menuen. Samtidig vil der også på de fleste institut- eller fakultetssider være information om lige netop jeres byggeri.

De flytter ind på Barnow-grunden

Selvom byggeriet først står færdigt om seks år, kan to hovedområder allerede nu begynde at glæde sig til at få byens bedste udsigt fra undervisningslokalet. Byggeriet på Lille Barnow-grunden har nemlig fået arbejdstitlen AU Arts and Business Building, og i det navn ligger der også et klart hint om, hvem der skal flytte ind i de 20 etager, når de bliver indviet.

– Som det ligger nu, er det planen, at dele af Arts og af den nye brede Business School får undervisnings- og forskningsfaciliteter i det nye byggeri. At indrette et højhus med meget laboratoriekrevende forskning med tunge apparaturer i et høj-

husbyggeri er hverken praktisk eller økonomisk interessant, og samtidig er det planen, at Arts og Business and Social Sciences skal samles i netop det hjørne af parken, siger prorektor Søren E. Frandsen.

Han understreger dog, at det ikke betyder, at højhuset kun kommer til at rumme studerende fra de fornævnte hovedområder. Meningen er, at AU Arts and Business Building meget gerne må blive et naturligt samlingspunkt for hele universitetet, hvor studerende, ansatte og gæster kan mødes både formelt og uformelt. Derfor planlægges byggeriet at komme til at rumme både caféer, møde-

lokaler, studiepladser og gerne meget mere, samtidig med at de dele af administrationen, der har direkte og stor kontakt med studerende, ansatte og gæster, påtænkes at flytte med i det nye hus.

– Vi vil gerne have et byggeri, der emmer af liv – ja, inviterer indenfor og tilbyder plads og rum til refleksion og kreativitet – ikke bare fra 9 til 16, men hele døgnet. Om det konkret betyder caféer, folkeuniversitet, bibliotek eller studenterhus, er slet ikke lagt fast endnu. Det er noget af det, vi skal beslutte i løbet af foråret, inden udbudsmaterialet bliver sendt ud, siger han. ■

Grunden ved den århusianske ringgade, hvor den nye AU Arts and Business Building skal opføres, som den ser ud gennem fotografens fiskeøje-objektiv.

Foto : Lars Kruse | AU-foto

Foto : Jesper Rais | AU-foto

Foto : Jesper Rais | AU-foto

Foto : Jesper Rais | AU-foto

Foto : Roar Lava Paaske | AU-foto

Foto : Jesper Rais | AU-foto

FLERE UNDERVISNINGSLOKALER PÅ ASB

Handelshøjskolen bygger i øjeblikket 6.100 kvadratmeter på Møllevangsskolens boldbaner lige nord for de eksisterende bygninger. Byggeriet er fordelt på fire etager med plads til blandt andet undervisningslokaler og sociale aktiviteter for de studerende. Derudover indeholder projektet lidt over 5.000 kvadratmeter parkeringskælder, og det hele står færdigt i 2012.

LABORATORIER OG RENE RUM

Interdisciplinary Nanoscience Center, eller blot iNANO i daglig tale, bygger i øjeblikket et laboratoriekompleks på 9.000 kvadratmeter på Langelandsgade. Byggeriet er placeret mellem Langelandsgades kaserne, hvor blandt andet de æstetiske fag holder til, og den såkaldte Renrumsbygning, der er en del af det samme byggeprojekt, som blev indviet allerede i 2008.

TO NABO-BYGGERIER SKAL HUSE INGENIØRER

Lige overfor Storcenter Nord på Katrinebjerg i det nordlige Aarhus får både Aarhus Universitet, Ingeniørhøjskolen i Århus og Aarhus School of Engineering, som er den overordnede paraply for alle ingeniøruddannelser i Århus, nye lokaler. Byggeriet er i to etager, og den sidste forventes færdig i december 2011.

FARVEL TIL STORT OLIEFORBRUG

Et byggeri, som netop er blevet indviet, er Aarhus Universitets første CO₂-neutrale varmeanlæg. Det befinder sig på forsøgsmarken Påskehøjgård i Trige, og det er Teknisk Forvaltning, som i samarbejde med Det Naturvidenskabelige Fakultet og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet står bag universitetets første vedvarende energianlæg. Anlægget er baseret på et solfangersystem og blev demonstreret ved et arrangement den 9. december.

VÆKSTHUSET I BOTANISK HAVE

Den 30. september måtte botanik-interesserede århusianere sige et to-årigt farvel til de mange tropiske oplevelser, da Væksthusene i Botanisk Have lukkede ned for at gøre plads til en tiltrængt renovering og ikke mindst byggeriet af et nyt, stort væksthus. Indtil det nye væksthus står færdigbygget i 2012, er drivhusenes mange tropiske vækster sendt på plantepension i det fynske, da de ikke kan overleve en dansk vinter uden et skærmende glastag.

Flytning i to etaper

Den faglige udviklingsproces sammenlægger nogle af de nuværende hovedområder og rykker rundt på institutter allerede i 2011, og det vil også betyde, at nogle skal skifte kontor. Men det er langt fra alle forskere, sekretærer eller studerende på Aarhus Universitet, der behøver at pakke flyttekasserne eller bestille flyttebilen til næste år.

– Ambitionen er, at vi så hurtigt, som det nu lader sig gøre, samler de nye hovedområder, institutter og centre for at give de bedst mulige rammer for universitetets ansatte og studerende. Udfordringen består i, at vi lige nu ikke har tilstrækkeligt med ledige bygninger og lokaler, og

vi skal derfor være kreative og finde løsninger for at få mest muligt ud af de muligheder, vi trods alt faktisk har. Der er tale om et større puslespil, og vi skal i løbet af foråret søge at få brikkerne til at falde bedst muligt på plads, forklarer prorektor Søren E. Frandsen.

En af grundene til, at det i det hele taget er muligt at begynde at rykke rundt på brikkerne, er, at Den Sociale Højskole, der har lejet sig ind i Nobelparken, flytter til et nyt byggeri i Skejby. Det giver nogle gode muligheder for at flytte ind, og efterfølgende kan der blive ledige lokaler et andet sted i parken.

– Selvom vi kan gøre en del her på kortere sigt, får vi formentlig først de helt optimale rammer og muligheder, når bl.a. den nye AU Arts and Business Building står klar til indvielse – efter planerne i 2017 – og i takt med, at de planlagte laboratorier mv. i bl.a. Universitetsparken bliver færdiggjort i løbet af de næste 5-6 år. På længere sigt – dvs. formentlig i årene efter 2016 – giver arealerne på det nuværende Århus Kommunehospital universitetet helt unikke muligheder, som vi naturligvis også skal have tænkt ind i universitetets samlede udviklingsplaner, siger prorektoren. ■

Kvadratmeter-problemer i de næste seks år

Studerende, der sidder på trappen til forelæsningerne ved semesterstart, og forskergrupper, der må leje sig ind i bygninger over hele Århus.

Det er allerede virkeligheden på flere af universitetets hovedområder, og ifølge universitetets visionsplan vil pladsbehovet fortsætte med at stige kraftigt i de næste seks år. Ifølge planen vil det betyde, at der i alt bliver behov for cirka 165.000 ekstra

kvadratmeter på universitetet i perioden – eller en stigning på over 25 procent. Først i slutningen af den kraftige vækstperiode – i 2016 eller 2017 – står de store byggerier klar, som skal tage presset af kvadratmeterbehovet.

– Vi gør alt, hvad vi kan på den korte bane for at give både studerende og ansatte de bedst mulige vilkår, men vi vil samtidig følge den overordnede visionsplan, så vi ikke bygger til i til-

fældig knopskydning. Nybyggeri tager tid, og for at løse de akutte problemer i mellemtiden arbejder vi eksempelvis på at finde supplerende kvadratmeter, vi kan leje i nærmiljøet, siger prorektor Søren E. Frandsen. ■

Højhusbyggeri på vej i arkitektkonkurrence

Med sine 20 etager bliver byggeriet på Lille Barnow-grunden det mest synlige byggeprojekt på universitetsområdet i de næste mange år. Torsdag den 16. december godkendte Aarhus Universitets bestyrelse blandt andet et nyt prospekt for byggeriet som grundlag for de videre forberedelser af en international projektkonkurrence, der bl.a. skal vægte det arkitektoniske udtryk højt. De næste måneder vil universitetet bl.a. bruge til at udarbejde udbudsmaterialet og konkurrenceprogrammet og undersøge,

hvorvidt byggeriet skal ske i et samarbejde med Videnskabsministeriet eller en privat bygherre. Derpå vil der efter alt at dømme blive udskrevet en international arkitektkonkurrence.

– At vi har valgt en international projektkonkurrence, betyder, at det vil tage lidt længere tid end oprindeligt planlagt. Men da bygningen jo meget gerne skulle blive et vartegn eller ikon for Aarhus Universitet og Aarhus by, ja, så betyder 6-12 måneders længere planlægning ikke meget i det store regnestykke. Derfor

investerer vi i de ekstra måneder, som sådan en konkurrence tager – velvidende, at det kan betyde, at de skal lægges til indvielsesdatoen i den sidste ende, siger Søren E. Frandsen. ■

Den gode kemi er afgørende

MØD EN TAP Hvis du ser rektor Lauritz B. Holm-Nielsen i selskab med en ung mand, er det højest sandsynligt hans personlige assistent. Mød Allan Birkmose, der er et vigtigt bindeled mellem rektor og resten af universitetet.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

I den perfekte verden kunne alle på Aarhus Universitet henvende sig direkte til rektor Lauritz B. Holm-Nielsen og få svar med det samme. Men med 40.000 studerende og tæt på 11.000 medarbejdere er det en umulighed. Derfor ryger en stor del af de mange mails, breve og telefonopkald, der dagligt rettes til rektor, ind til hans personlige assistent Allan Birkmose, som sammen med chefsekretær Birgit Svenningsen har ansvaret for ledelsesbetjeningen af rektor. En af Allan Birkmoses primære funktioner er at strukturere og time de ting, som lander på Lauritz B. Holm-Nielsens skrivebord.

– Jeg skal kort sagt prioritere, hvad han skal tage stilling til hvornår. Nogle gange svarer jeg direkte, når det vedrører arrangementer eller anden praktik, men ellers gennemgår jeg dagligt sager og henvendelser med rektor og sørger for, at alle får tilbagemeldinger, siger Allan Birkmose, der også fungerer som sparringspart-

ner for de sagsbehandlere i eksempelvis ledelsessekretariatet, der leverer taler eller oplæg til rektor.

”Jeg oplever på allernærmeste hold, hvordan en kæmpeinstitution ledes.

Allan Birkmose, personlig assistent for rektor

Alsiddigt job

For de fleste ansatte er rektoratsgangen et specielt sted. De færreste har været der. Og hvis man har et ærinde i de lyse lokaler med den smukke kunst, kan man godt blive ramt af en lille smule ærefrygt over pludselig at stå i magtens centrum. Da Allan Birkmose læste statskundskab få hundrede meter væk, havde han ikke forestillet sig, at han en dag skulle være personlig assistent, i daglig tale PA, for rektor. Han er nu er havnet i et job, han er rigtig glad for.

– At være PA for rektor er et fantastisk job, fordi det både er

alsiddigt og udfordrende. Det er et job med masser af udviklingsmuligheder, da både ansvar og udfordringer vokser i takt med den tid, man har stillingen. Jeg får lov til at arbejde sammen med en masse dygtige mennesker, og jeg oplever på allernærmeste hold, hvordan en kæmpeinstitution ledes. Det er både lærerigt og inspirerende, siger han.

Årsfesten en stor dag

PA'en fremhæver videnskabsminister Charlotte Sahl-Madsens besøg i september som en særligt spændende udfordring. Her var han kontaktperson for Videnskabsministeriet og havde det samlede ansvar for hele arrangementet. Årsfesten er en anden begivenhed, som Allan Birkmose er rigtig glad for at være involveret i.

– Årsfesten er altid spændende, fordi det er en fest for hele universitetet. Det er meget vigtigt, at alting klapper lige præcis den dag. Samtidig har rektor en hovedrolle og holder mange taler. Det er en stor og vigtig dag for Aarhus Universitet, og dermed er den det også for mig som personlig assistent for rektor, siger han.

Allan Birkmose er en af de få mænd i den stab, der betjener rektoratet. Han er med sine 28 år samtidig den yngste. Alligevel trives han rigtig godt socialt på rektoratsgangen.

– Selvom vi har meget travlt, griner vi også meget. Jeg tror endnu ikke, jeg har haft en dag, hvor jeg ikke har grinet ordentligt igennem mindst én gang, siger han.

God kemi

Allan Birkmose fortæller, at han og Lauritz B. Holm-Nielsen har en god kemi, og at det er helt afgørende for at bestride stillingen som PA. Samtidig er rektor en

person, som alle på universitetet har en mening om, og det kan give nogle udfordringer.

– Når man har så stort et universitet med så mange studerende og medarbejdere, så ville det være meget mærkeligt, hvis samtlige studerende og medarbejdere altid var fuldstændig enige i det, rektor gjorde eller mente. Derfor skal jeg også nogle gange viderebringe budskaber både den ene og den anden vej, som ikke altid er lige populære. Det er en del af jobbet, siger Allan Birkmose. ■

MØD EN TAP

Har du lyst til at fortælle om dit arbejde – eller kender du en TAP, vi bør skrive om – så skriv eller ring til univers@au.dk eller **6020 2626**.

Allan Birkmose trives godt i jobbet som personlig assistent for rektor Lauritz B. Holm-Nielsen. I den ternede kjole i baggrunden ses rektors chefsekretær Birgit Svenningsen, som Allan Birkmose har et meget tæt samarbejde med.

De heldige vindere, Kirsten Jessen og Anne Lund, fik gavekort til Restaurant Van Koch.

Undervisning, der motiverer

KONKURRENCE Lektor Karina Skovvang Christensen motiverer sine studerende på særlige måder. Dette efterår kunne de studerende konkurrere om restaurant-gavekort.

Af Rikke Carlsen

rc@adm.au.dk

Restaurant Van Koch har sponsoreret gavekortene, og konkurrencen foregår til lektor Karina Skovvang Christensens forelæsninger i organisatorisk adfærd på Institut for Økonomi.

– Faget går ud på at introducere de studerende til, hvad man kan komme ud for, når man er i en virksomhed, og motivationsteori er en meget central del af vores pensum, siger Karina Skovvang Christensen.

Hun har gennem de seneste tre år forsøgt sig med alternative motivationsmetoder, både for at motivere de studerende til at lave og lære mere og for at demonstrere fagets teorier, heriblandt motivationsteoriene, i praksis.

Ikke rationelt at deltage

Alle studerende skulle dette semester aflevere to obligatoriske opgaver. Men de studerende kunne i makkerpar vælge at aflevere to ekstra, ikke-obligatoriske opgaver og dermed deltage i konkurrencen om de sponsorerede gavekort.

Til sidst ville Karina Skovvang Christensen trække lod blandt de studerende, der havde bestået fire opgaver.

– Vi mennesker antages som rationelle, ved at vi optimerer situationerne for os selv, men det er jo slet ikke rationelt for de studerende at tilmelde sig konkurrencen. Det antal timer, de skal bruge på at lave de to frivillige opgaver, står slet ikke mål med den præmie, der var. Hvis de alle nu brugte det antal timer, de har brugt på opgaverne, på at arbejde ved siden af studiet, så havde de jo tilsammen tjent langt mere. Desuden var det kun nogle af dem, der rent faktisk ville vinde, siger hun.

Karina Skovvang Christensen forklarer, at det derfor må være noget andet end præ-

mien, der driver processen – altså en indre motivation som for eksempel lysten til at lære.

Lav mere og vind uanset hvad

Vinderne af førstepræmien er Kirsten Jessen og Anne Lund, og de er ikke i tvivl om, at præmien havde en vis motivationsfaktor:

– Vi ville under alle omstændigheder have forsøgt at aflevere fire cases, men præmien sikrede, at man kæmpede lidt ekstra for at aflevere de sidste også, siger pigerne.

– Vi ville måske ikke have arbejdet så grundigt med opgaverne, hvis ikke der var en præmie. For så ville det betyde knapt så meget, hvis man ikke bestod alle fire. Man skulle jo bestå dem for at vinde.

”Det er jo slet ikke rationelt for de studerende at tilmelde sig konkurrencen.

Karina Skovvang Christensen, lektor

De to vindere er naturligvis glade, men de er ikke de eneste, der har fået noget ud af konkurrencen. Selvom pigerne har vundet gavekortene, har deres konkurrerende medstuderende også fået et udbytte. Dan Bøgh er en af dem:

– Jeg synes, at det at aflevere flere cases var smart, fordi vi skal til eksamen. På den måde er der mindre stof at læse op på, når man har gennemgået det grundigt løbende, siger han. ■

novo nordisk fonden

indkalder ansøgninger til følgende stipendier:

Hallas-Møller Stipendium (femårigt) tildeles seniorforskere som bidrager til opretholdelse og styrkelse af forskning inden for læge- og naturvidenskab, fortrinsvis inden for biomedicinsk grundforskning, translationel forskning og klinisk forskning i Danmark.

Stipendiet kan tildeles:

Yngre forskere:

1. hvis fortsatte forbliven i forskningssystemet anses for meget ønskværdig, hvis sædvanlige stipendiemuligheder er udtømte, og for hvem en universitetsansættelse ikke umiddelbart er i sigte.
2. der har opnået fast ansættelse på en institution, men ønskes fritaget for undervisning og administration.

Ansøgere til stipendiet forventes at have udført dokumenteret selvstændig vægtig forskning, der er perspektivrig og i international særklasse. Tildelingen af stipendiet forventes at kunne fremskynde muligheden for et forskningsmæssigt gennembrud.

Aflønning - svarende til stipendie-modtagerens nuværende lønramme eller efter gældende overenskomst.

Drift - der gives støtte til driftsomkostninger på op til 1,5 mio. kr. pr. år.

Udbetaling - det samlede stipendium inklusiv driftsomkostninger udgør op til 11 mio. kr. og der udbetales op til 2,2 mio.kr. om året. Beløbet er til dækning af egen løn samt driftsomkostninger.

Der uddeles op til to stipendier pr. år.

Der kan ikke forventes tildelt orlov under stipendieperioden.

Ansøgere, der har dansk som modersmål SKAL indsende ansøgninger på dansk. Kun ansøgere, der ikke har dansk som modersmål, må indsende ansøgninger på engelsk.

Det fulde opslag og ansøgningsskema findes på: www.novonordiskfonden.dk fra den 13. december 2010. Ansøgninger indtastes i et internet-baseret ansøgningssystem og sendes elektronisk til Fonden **senest den 1. februar 2011 kl. 16.00.**

Klinisk Forsker Stipendium (femårigt) skal gøre det muligt for højt kvalificerede forskere ansat i fuldtids kliniske stillinger i Danmark at blive delvis frigjort for klinisk arbejde, således at de får mulighed for sammenhængende tid til biomedicinsk/eksperimentel forskning. Formålet med et klinisk forsker stipendium er at sikre den vigtige brobygning mellem klinisk arbejde og biomedicinsk/eksperimentel forskning.

Hvert stipendium er på i alt 2,5 mio. kr. (500.000 kr. pr. år) som skal gå til aflønning af afløser i den kliniske funktion.

Der uddeles op til fire stipendier pr. år.

Ansøgere, der har dansk som modersmål SKAL indsende ansøgninger på dansk. Kun ansøgere, der ikke har dansk som modersmål, må indsende ansøgninger på engelsk.

Det fulde opslag og ansøgningsskema findes på: www.novonordiskfonden.dk fra den 13. december 2010. Ansøgninger indtastes i et internet-baseret ansøgningssystem og sendes elektronisk til Fonden **senest den 1. februar 2011 kl. 16.00.**

Novo Nordisk Fonden

Tuborg Havnevej 19 · 2900 Hellerup

Telefon 3527 6609 · Telefax 3527 6601 · urba@novo.dk

SU-reform i modvind

ØKONOMI Oppositionen kalder regeringens nye SU-udspil et oplæg til valgkamp. Eksperter forudser ikke enighed før valget.

Af Lasse Emil Frost

lef@adm.au.dk

Fjumreåret skal væk. Du skal kun kunne gange dit gennemsnit med 1,08 op til ét år efter din adgangsgivende eksamen. Der skal optages færre på kvote 2, og fribeløbet skal være højere, så du kan arbejde op til 20 timer om ugen ved siden af dit studie. Til gengæld skal det være nemmere for dig at tage studielån.

Regeringens uds spil til en ny reform af SU-systemet lægger op til store besparelser. Men de er nødvendige, udtaler uddannelsesordfører Sophie Løhde (V).

– Vi er simpelthen for mange år om at uddanne os. For ikke at sække totalt bagud i den globale konkurrence må vi komme hurtigere og bedre gennem uddannelsessystemet. Vi vil ikke længere være de studerendes barnepige. Derfor opfordrer vi til mere frihed under ansvar, siger hun.

Der er dog ikke meget opbakning at hente hos oppositionen.

– Der er mange årsager til, at de studerende bliver forsinkede, og de er ikke nødvendigvis selvforskyldte. Vi tror, gulerod er en langt bedre motivation end pisk, udtaler Socialdemokraternes forskningsordfører Rasmus Prehn og henviser til S og SF's uds spil Fair Løsning, der blandt andet foreslår en økonomisk bonus til alle, der gennemfører på normeret tid.

Svære forhandlinger

Rasmus Prehn bakkes op af SU-ordfører for SF Pernille Vigsø Bagge, der ser regeringens uds spil

som et oplæg til valgkamp.

– Vi nedlægger veto mod nedskæringer i SU'en i det hele taget. Især disse, som klart vil ramme de svageste. Uds pillet er usædvanlig offensivt fra regeringens side, siger hun.

De Radikales uddannelsesordfører Marianne Jøved erklærer sig enig i kritikken, men vil dog gå ind i forhandlingerne med åbent sind.

– Vi ser positivt på blandt andet punkterne om det samlede studiestartslån og bonusordningen. Og bare fordi, regeringen ikke virker specielt kompromissøgende, kan vi jo godt være det. Men det bliver rigtig svært, siger hun.

Ingen støtte fra DF

Regeringens SU-udspil diskuteres i denne uge i SU-forligskredsen. Den brede SU-forligskreds tæller ud over regeringen både Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne, SF og De Radikale. Og skal forslaget blive til noget inden for denne kreds, skal det vedtages enstemmigt.

Ekspert i politiske forlig ved Institut for Statskundskab, Flemming Juul Christiansen, ser en øget tendens til, at uenigheder som denne fører til sammenbrud i forhandlingerne og i værste fald forligsbrud.

– Efter 2001 har vi set tilfælde, hvor regeringen har lavet aftaler med flertal uden om forligskredsen, siger han.

Det ser dog ikke ud til, at regeringens faste støtteparti Dansk Folkeparti er til megen hjælp her.

– Der skal ændres nogle grundlæggende punkter i uds pillet, hvis vi skal støtte det. Blandt andet er

vi ikke villige til at fjerne fjumreåret, siger uddannelsesordfører for Dansk Folkeparti Marlene Harpsøe.

Usandsynligt inden valget

Ifølge Flemming Juul Christiansen har regeringen i dette tilfælde dog endnu en mulighed for at omgås forligskredsen. Det er nemlig tidligere set, at den nuværende regering slet og ret har opsagt forliget.

– Det betyder, at regeringen simpelthen går ud og erklærer, at den ophæver SU-forliget, hvis den vinder det næste valg, siger han.

Det er ifølge valgforsker Jørgen Elklit fra Institut for Statskundskab slet ikke så usandsynligt, som mange vælgerundersøgelser ellers viser i øjeblikket.

– Især med sådan et uds spil positionerer regeringen sig stærkt i forhold til oppositionen, og det kan betyde større vælgertilslutning. Men selvfølgelig også det modsatte, udtaler han.

Flemming Juul Christiansen mener dog stadig, at det mest sandsynlige scenarie er, at der ikke kommer et forlig på denne side af det valg, som vil finde sted i 2011.

– Derefter kan det ikke udelukkes, at forligskredsen på ny når frem til en eller anden form for kompromis af mindre radikal karakter, siger han. ■

Forskere uenige om SU

ØKONOMI Både oppositionen og de studerende klandrer regeringens SU-udspil for at skabe ulighed i uddannelsessystemet. Men har de nu også ret i det? Økonomer og sociologer er uenige.

Af Lasse Emil Frost

lef@adm.au.dk

Oppositionen skyder disse dage med skarpt mod regeringens SU-udspil. Og nu har de studerende tilsyneladende også meldt sig ind i kampen. Syv ud af ti studerende mener således, de ville være længere tid om at tage deres uddannelse, hvis de fik frataget et års SU. Næsten hver anden ville overveje ligefrem at afbryde uddannelsen. Det viser en spørgeskemaundersøgelse om studenterøkonomien foretaget af Ungdommens Analyse enhed tidligere i år.

Formanden for Danske Studerendes Fællesråd Mikkel Zeuthen, mener endda, at regeringens forslag vil ramme de studerende fra lavindkomsthjem allerhårdst, da det i forvejen er dem, der er længst tid om at gennemføre en uddannelse.

– At tage SU fra de langsomme studerende og give til de hurtige vil i bedste fald betyde, at de langsomme bliver endnu langsommere, og i værste fald at flere studerende vil falde fra, siger han.

Vejen til de høje indkomster

Medlem af Skattekommissionen og professor i økonomi ved Institut for Økonomi, Helena Skyt Nielsen, tror ikke, at man kan bruge spørgeskemaundersøgelser til at forudsige konsekvenserne ved en SU-reform.

– Der er meget stor forskel på de unges virkelige adfærd, og hvad de svarer, når de bliver spurgt til deres reaktion på nedsat uddannelsesstøtte. Når det kommer til stykket, så kan de sagtens overskue, at en universitetsuddannelse er den sikreste vej til en høj livsindkomst, siger hun.

Martin D. Munk er professor i sociologi ved Aalborg Universitet og mener, at studenterøkonomien har en stor betydning for, om for eksempel arbejdssønnen tager en lang videregående uddannelse.

– Hvis man skærer fjumreåret væk, vil man selvfølgelig opnå en effekt af, at de studerende anstrenger sig mere for at blive færdige i tide. Men mine resultater viser, at det netop effekt overskygges af en stor stigning i usikkerheden blandt unge fra lavere sociale lag,

!

REGERINGENS SU-UDSPIL – PUNKT FOR PUNKT:

1. SU kun til normeret tid.
2. Bonus til de hurtigt færdige (svarende til et SU-klip for hver måned, man gennemfører hurtigere end normeret tid).
3. Fremrykning af 1,08-reglen (så den kun gælder et år efter den adgangsgivende eksamen).
4. Forhøjelse af det laveste fribeløb (svarende til, at studerende skal kunne arbejde op til 20 timer om ugen).
5. Et samlet studiestartslån samt mulighed for at få udbetalt de tre første måneders SU på en gang ved studiestart.
6. Højere grad af lånefinansiering ved studieophold i udlandet (så studerende kan låne op til 300.000 kroner).

CHILI CON SU

Et liv på SU er bestemt ingen luksustilværelse. Men bare rolig. Du behøver ikke udelukkende leve af Jakabov og frysepizzaer. Tre studerende fra Skjoldhøjkollegiet står bag en opskrift på chili con carne, der ud over at være anderledes, sund og lækker ikke sprænger budgettet. De tre studerende deltog under navnet "Smagen af Skjoldhøj" i Forbrugerrådets madlavningsdyst "Kollegiekøgeri 2010". Holdet fra Skjoldhøj fik med 165 stemmer suverænt førstepladsen i afstemningen, som foregik på Facebook. Dommerpanelet udtog ikke opskriften til finalen, men nu når den UNivers' sider. "Smagen af Skjoldhøj" består af Maiken Bliksted Hofman Ansø, der læser odontologi på Aarhus Universitet, Marie Houmann Jensen, der har en cand.merc. fra Handelshøjskolen, og Jonathan Mortensen, der planlægger at søge ind på Aarhus Universitet til sommer.

Find den lækre opskrift på UNivers' Facebook-side.

siger han og forklarer, at denne økonomiske risiko med at bryde ud af de sociale rammer vil føre til, at de svageste unge i højere grad vil undlade at tage en videregående uddannelse

Gratis omgang

Helena Skyt Nielsen har imidlertid ikke kunnet konstatere nogen negativ effekt ved SU-besparelser.

– Der er intet økonomisk belæg for at sige, at ændringer i SU'en i den størrelsesorden, regeringen foreslår, skulle kunne ændre de unges adfærd. For eksempel er det fastslået, at uddannelsesstøttens størrelse næsten ingenting betyder for, hvem og hvor mange der påbegynder studie her i landet, siger hun og uddyber, at regeringens udspil simpelthen er en gratis omgang.

– Regeringens udspil er ren værdipolitik. Det er jo alt for nemt at give bonusser og højere

fribeløb til de hurtige studerende, når beløbene er så relativt små i forhold til den løn, de senere vil komme til at tjene, slår hun fast.

Martin D. Munk ser dog en tendens til, at disse senere lønninger er socialt skæve. For ham viser skævvridningen som følge af SU-besparelser sig altså ikke kun i studietiden, men lige så meget i tilværelsen senere på arbejdsmarkedet.

– Unge fra de højeste sociale lag lader nemlig til at få større udbytte af deres uddannelse rent lønningsmæssigt, og den skævhed vil blive forstærket, hvis de varslede SU-besparelser bliver vedtaget, forudser Martin D. Munk.

Mikkel Zeuthen erklærer sig helt enig i den betragtning.

– Det gælder jo både under og efter uddannelsen, at dem, der i forvejen har færrest penge, vil blive hårdest ramt af en lavere SU, siger han. ■

Besparelser: Hvad vil nedskæringer i SU'en betyde for dig?

Debatten tegner et billede af forkælede studerende med overskud af fjumreår. Men hvad siger de studerende selv til debatten og til livet på SU?

Af Astrid Hellerup Madsen

ahm@adm.au.dk

PERIODEVIST SU-LÅN

– Jeg kender ikke mange studerende, der kan klare sig for SU alene. Vi har mange timer på medicin. Jeg har ikke tid til at arbejde ved siden af studiet, så i hårde perioder tager jeg SU-lån. Indtil der bliver vedtaget besparelser, lukker jeg lidt øjnene for debatten.

LISBETH HVEN
LITTERATURHISTORIE
5. SEMESTER

NØDVENDIG SU-REFORM

– Jeg arbejder allerede for at dække mine udgifter, men også fordi, det giver studiet et godt perspektiv fra den virkelige verden. Det virker som om, politikerne mener det seriøst denne gang på grund af den økonomiske situation. Og selv om jeg ikke vil undvære min SU, kan jeg godt se, det er nødvendigt at gøre noget på området.

LISA LUK
KINASTUDIER
3. SEMESTER

PINLIGT LIDT UNDERVISNING

– Jeg har både fritidsarbejde og SU-lån ved siden af SU'en, ellers hænger det ikke økonomisk sammen. Men for mange går arbejdet ud over studierne. Det er svært at strukturere en hverdag omkring et studie med så få timer. I forvejen er det pinligt så lidt undervisning, studerende på især de humanistiske fag får.

RASMUS RIISKJÆR
LITTERATURHISTORIE
5. SEMESTER

GLÆDER SIG TIL AT BETALE GÆLD AF

– Det ville gå ud over mit studie, hvis SU'en blev sat ned. Det tror jeg nu ikke, den gør. Heldigvis er for mange imod. Jeg er snart færdiguddannet, men det er svært at forestille sig at have penge efter så mange år som studerende. Jeg glæder mig næsten til at bruge dem på kedelige ting som at betale gæld af.

JAKOB THEISEN
ANTROPOLOGI OG ETNOGRAFI
10. SEMESTER

Fotos: Roar Lava Paaske | AU-foto

Studerende laver bæredygtig skraldespand

STUDIEPROJEKT Med fokus på at bevare vores naturressourcer har seks studerende udviklet en prototype på en bæredygtig affaldsløsning til Handelshøjskolen.

Af Rikke Carlsen

rc@adm.au.dk

Jeg synes, det er vigtigt at tænke på, at vi kun har de naturressourcer, vi har. Hvis verden skal hænge sammen, må vi finde løsninger, hvor vi kan genbruge dem, ellers løber vi tør, siger Jesper Weltz.

Vi er til bæredygtighedseven-ten "CO10" på Handelshøjskolen. Kandidatstuderende fra Innovation Management står bag arrangementet, hvor blandt andre de studerende udstiller bæredygtige produkter, de har udviklet.

Jesper Weltz er en af de studerende, som har et projekt. Sammen med sin gruppe har han udviklet et affaldssystem, der gør, at vi bedre kan genanvende vores affald.

Opdelt skrald

Selve skraldespanden er en slags "skranke" med hjul på, så den kan trækkes ud fra væggen og tømmes fra bagsiden. Den har fire afdelinger i hver sin farve. Grøn er til organisk affald. Blå er til papir. Restaffald – det affald, som falder uden for kategori – fylder mest og har fået farven sort.

Det sidste afsnit, som er hvidt, har et hul til genanvendelse af plastikflasker og et lille afløb, hvor brugeren kan hælde resten af sit vand ud, inden flasken kasseres. Afløbet løber forbi en potteplante, som også er integreret i skraldespanden, og som på den måde bruger restvandet.

– Planten er desuden en fredslilje, som er kendt for at være meget hårdfør. Det gør derfor ikke noget, hvis man skulle finde på at hælde resten af sin kaffe i det lille afløb, siger Jesper Weltz.

Viden er den største udfordring

Skraldespandens største udfordring er brugeren. Produktet virker ikke på en bæredygtig måde, så længe affaldet havner i de forkerte poser.

Gruppen er ved at undersøge, hvor gode folk er til bedømme, hvordan de skal sortere affaldet. Desværre viser det sig, at de fleste ikke er så gode til det, som de tror.

– Skraldespanden er nødt til at støttes af en kampagne, der kan uddanne folk og gøre det gennem-sigtigt, hvilken effekt det har, når de sorterer affaldet, siger Jesper Weltz.

And the winner is ...

Idéen til skraldespanden udsprang af opfordringen fra projektet Grøn ASB om at udvikle bæredygtige produkter, som kan bruges på Handelshøjskolen. Til CO10 ville Grøn ASB udvælge det projekt, de mente havde mest potentiale til at blive videreudviklet og implementeret på Handelshøjskolen – og vinderen blev Jesper Weltz' gruppe.

– Vi vurderede dem til at have det projekt, som bedst kunne bruges i Grøn ASB, og vi regner med, at de skal indgå i den projektgruppe, som skal arbejde med affaldssortering, siger Mette Gebauer, som er projektleder i Grøn ASB. ■

Foto: Lars Kruse | AU-foto

Eventen CO10 afholdt den 2. december på Handelshøjskolen var arrangeret af studenternetværket "Aarhus Sustainability Network". Grundidéen er at indbyde studerende og virksomheder til at skabe en bæredygtig fremtid, og CO10 var netværkets første initiativ. Her ses Vindergruppen, der arbejder med New Product Development i faget Innovation Management. Fra venstre: Robert Kaschuba (Tyskland), Quentin Lambert (Belgien), Jacob Hjort Clausen, Mette Neukirch, Jesper Weltz og Jörg Steiner (Tyskland).

!

GRØN ASB

Grøn ASB er et delprojekt under Handelshøjskolens strategiske tema for 2009-2012 "Bæredygtig vækst via innovation". Det fokuserer på, hvordan man kan gøre driften og administrationen mere energibesparende og miljøvenlig.

Læs mere om Grøn ASB på:
www.asb.dk/greenasb

FRIT EN FORSKER

Udnyt den store hjernemasse på Aarhus Universitet. Har du en idé til Frit en forsker, så send en mail til redaktionen@univers@au.dk

Illustration: Joaquin Marques Nielsen

Urmenneskets fornemmelse for afsky

Af Lasse Emil Frost

lef@adm.au.dk

Spørgsmål:

Hvorfor skærer man ansigt, når man bider i en citron?

Svar:

Thomas Nielsen, lektor og mag.art. i psykologi

– Når vi smager noget, der føles ubehageligt, så væmmes vi. Det er eksempelvis tilfældet for meget sure ting, deriblandt citroner. Vi kan godt som moderne mennesker i tale og på skrift fortælle hinanden om vores væmmelse eller afsky ved noget bestemt, men den mulighed havde det umælende urmenneske ikke. Og det er her, de mærkværdige ansigtsudtryk kommer ind i billedet. For det er nemlig muligt med bestemte ansigtsudtryk at signalere ubehag ved bestemte ting uden brug af

ord, hvilket var særdeles nyttigt til at advare resten af flokken mod indtagelse af bestemte ting. At skære ansigt har altså i tidernes morgen haft en vital betydning for mennesket.

Men hvad skærer vi så ansigt for i dag?

– Det skyldes, at evolutionen ikke helt har kunnet følge med vores teknologiske og kulturelle udvikling. Vi er simpelthen stadigvæk genetisk kodet til at skære ansigt ved ubehagelige smagsoplevelser, og det er noget, der er observeret over alt på kloden. Fra New York til Beijing skæres der altså ansigt af sure ting på samme måde. Det er på en eller anden måde et sprog, alle moderne mennesker – om de vil det eller ej – har til fælles. Også selv om en så primitiv kommunikationsform ikke længere er strengt nødvendigt for overlevelsen.

Er der ikke noget, vi kan gøre for at skjule vores afsky?

– Genetiske dispositioner er svære at gøre noget ved, men vi mennesker har heldigvis den fordel, at vi kan undertrykke, fremprovokere eller forstærke intuitive følelser. Lad mig give et eksempel fra hverdagen. Vi har alle oplevet at sidde til en middag, hvor maden mildt sagt ikke lever op til vores forventninger. Vi ved i de tilfælde, hvor uhøfligt det er at skære ansigt af andres madlavning. Derfor smiler vi under indtagelsen for at signalere, at vi er helt vilde med maden, selv om det i virkeligheden forholder sig modsat.

Samtidig med at vi har en uvilkårlig tilbøjelighed til afsky, har vi altså på den anden side også en vilkårlig mulighed for at ændre på den. ■

Jeg er ikke bange for at blive til grin

Billerne i montren hedder månetorbister, men biolog Morten DD Hansen kalder dem i daglig tale lortebiller. Det er nemlig det, de er. Månetorbisten lever kun i kokasser. Og kun i de kokasser, der befinder sig på sydvendte skråninger på Samsø. Man troede i flere år, at den var uddød i Danmark, men Morten DD Hansen fandt for nylig et par eksemplarer efter at have bladret hundredvis af kokasser igennem.

KARRIERE Naturvidenskaben skal ud til folket, mener biolog, naturvejleder, forfatter og kratlusker Morten DD Hansen. Den gode historie står i centrum i alle hans aktiviteter.

Fortalt til Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Jeg er meget lidt karriere-minded. Mange vælger at læse naturvidenskab, fordi de ser en karrierevej i det, men sådan har jeg aldrig tænkt. Jeg valgte at læse biologi, fordi naturen simpelthen er mit liv. Det har jeg vidst, siden jeg som toårig var ude at fiske sammen med min far og begyndte at interessere mig for, hvilke insekter fiskene egentlig levede af. I konfirmationsgave fik jeg en kikkert. Det var en helt ny verden, der åbnede sig for mig, og siden den dag var jeg solgt til fugle.

I 8. klasse opdagede jeg, at jeg ikke var den eneste i verden, der interesserede sig for fugle, da jeg deltog i en ungdomslejr i Skagen for andre unge fuglekiggere. Vi stod op hver dag klokken fem for at være klar til at se på fugle. Så stod vi der i mørket med vores havregryn, og så siger lederen pludselig: "Kan I høre det, drenge?". Og så hørte vi de spæde

flugtkald fra jernspurvvene oppe under stjernerne: "de-de-de-de". Ved dag gry sprøjtede det ind med fugle i titusindvis. Det var fandme magisk.

Da jeg læste biologi, brugte jeg mere tid ude i naturen, end jeg brugte inde på universitetet. Jeg arrangerede masser af ture, hvor vi for eksempel tog til Skjern Å og virkelig nørdede igennem nogle dage. Jeg havde også mange forskellige studiejobs. Alle aktiviteterne betød, at jeg var lang tid om at blive færdig med studierne. Jeg vidste ikke helt, hvad jeg ville være, når jeg blev færdig. Jeg var dog ikke bekymret, for jeg syntes egentlig, jeg kunne nogle ting.

Formidling er fællesnævneren for de jobs, jeg har haft. Det er åbenbart det, jeg kan. Jeg ville ikke være en særlig god forsker, for jeg kan ikke nøjes med at koncentrere mig om to fiskearter. Jeg vil begejstres, glædes og underholdes. Min grundlæggende mission er, at vi skal blive bedre til at passe på naturen, og her er

formidlingen meget væsentlig. Jeg vil hellere udtale mig til P3 end til P1, fordi jeg der når en målgruppe, jeg ellers ikke når. Jeg vil gøre så mange mennesker som muligt interesserede i naturen.

”Jeg vil hellere udtale mig til P3 end til P1.

Morten DD Hansen, biolog

Jeg er ikke bange for at udtale mig til underholdningsprogrammer i radioen. Jeg har ikke noget problem med at gøre mig selv til grin. Engang blev jeg interviewet til radioen om en eller anden edderkop, og jeg kom til at nævne et forkert årstal for dens indvandring i Danmark. En forsker gjorde mig opmærksom på fejlen, og jeg sagde til ham, at hvis bare 80 procent af det, jeg siger, er helt korrekt, så er det fint. Det kunne han ikke forstå.

Naturen er en historie, der sætter ens eget liv i perspektiv. Det er livet. Det er virkeligheden. Det er verden, som den er. Ens egen lille latterlige tilværelse er ikke centrum for alt. Man bliver klar over, at der findes en meget større fortælling, som er ganske mageløs. Vi skal bevare naturen, selvom naturen sådan set er ligeglad. Det er jo ikke sådan, at den sidste sortplettede blåfugl på Mols græd og bad for sit liv. Men det er vores pligt at passe på naturen, fordi det er os, der har magten på den her planet.

Vi kan fjerne 99 procent af alle arter ude i den danske natur,

uden at en kæft ville opdage det. Folk kender jo intet til hverken dyr, svampe eller planter. Men de er her og har præsteret at leve her i fire milliarder år. Og det skal ikke være vores arv, at halvdelen af det hele forsvinder. Det må en komet tage sig af.

Nogle mennesker har fordomme om naturvidenskab. De siger, at den ikke giver os svar på livets store spørgsmål. Men det gør den! Den giver bare ikke de svar, folk gerne vil høre. Er der liv efter døden? Nej. Er der en mening med det hele? Nej. Det er en stor tilfældighed det hele. Men det er fandme magisk alligevel. ■

UDPLUK AF MORTEN DD HANSENS CV

- Uddannet biolog fra Aarhus Universitet
- Naturvejleder og museumsinspektør ved Naturhistorisk Museum
- Underviser i insektbestemmelse og feltkurser ved Biologisk Institut på Aarhus Universitet
- Forfatter til talrige artikler, hæfter og bøger
- Naturekspert i radioprogrammer, for eksempel i "Formiddagen på P3 med Sara og Adam"
- Konsulent for diverse offentlige og private virksomheder
- Skal snart være studieværter på et naturprogram på DR

Find UNivers på Facebook

Hvad foregår der på **UNivers'** redaktion? Du kan nu finde din universitetsavis på Facebook og være den første til at få nyheder om alt, hvad der vedrører universitetet. Få indflydelse på, hvad der skal i avisen – kom med gode forslag og spørgsmål og hjælp os til at skrive de ting, der er aktuelle for dig.

Søg efter: **UNivers – Aarhus Universitets avis**

AU Summer University

I sommeren 2011 afholder AU for første gang et samlet AU Summer University for danske og internationale studerende med over 80 forskellige fag. Tager du som studerende fag i sommerferien, betyder det, at du kan tage færre fag om efteråret – det kan være en fordel, hvis du skal i praktik eller på udveksling. Fagene giver enten 5 eller 10 ECTS-points, og undervisningen foregår på engelsk. Se mere og tilmeld dig på: au.dk/en/summeruniversity

Nye regler for prøver og for brug af pc ved prøver

Den 1. februar 2011 træder to nye regelsæt om prøver i kraft på Aarhus Universitet. Det ene beskriver, hvad der gælder for tilmelding til prøver, deltagelse i prøver og afmelding fra prøver. Det andet regelsæt vedrører brugen af pc ved prøver. Du bør straks læse reglerne. Begge regelsæt findes i universitetets regelsamling på au.dk/om/administration/index. Du kan få vejledning om prøver på au.dk/til/studerende

Årets Iver 2010

PRISUDDDELING En lille – men vigtig – pris er blevet oprettet på Afdeling for Lingvistik. Prisen går til årets initiativtager for at skabe et bedre studiemiljø. Årets Iver 2011 kan gå til alle på universitetet.

Af Sanne Hyldgaard

shy@adm.au.dk

Vi befinder os i et klasselokale på det lille fag lingvistik. Dette års sidste foredragsrække "Student Stories" løber af stablen, men næste år er allerede ved at blive planlagt.

Hver anden fredag arrangerer de to andearsstuderende Emilie Tholstrup og Steffen Lund Madsen foredrag, hvor der også kan købes kaffe og kage.

– "Student Stories" har nok netop haft stor succes, fordi det er

andre studerende, man skal høre på. Det bliver brugt til at diskutere opgaver, høre om feltarbejde og fortælle om alt muligt fagrelevant, forklarer Emilie Tholstrup.

Initiativet "Student Stories" har haft stor succes med mange deltagere hele efteråret. Det springer ud af et tidligere initiativ, som de to andearsstuderende har genoptaget på en mere struktureret måde.

Det har studievejleder og studienævnrepræsentant og fjerdeårsstuderende på lingvistik Ditte Zachariassen og Signe Thy Christiansen besluttet, at de vil hædre

med en selvoprettet pris kaldet "Årets Iver".

– Vi mener, at det bør belønnes, når studerende gør så meget for deres studiemiljø, som de to har. På lingvistik er der ikke ret meget undervisning, men Student Stories har givet os noget mere fagligt input – og det har virket, forklarer Ditte Zachariassen.

Hele universitetet

Ud over æren og den interimistiske pris kreeret af en limet rulle papir og en selvoptrækkelig pingvin får Steffen Lund Madsen og Emilie Tholstrup også den opgave,

at de skal udnævne næste års vinder.

– Vinderen behøver ikke tilhøre Lingvistik. Der må være masser af andre initiativer over alt på universitetet, hvor der bliver gjort noget ekstra for studiemiljøet, siger Ditte Zachariassen.

Begge foredragsarrangører synes godt om den pris, de har modtaget, og de får lidt ekstra farve i kinderne.

– Tusind tak, udbryder Emilie Tholstrup.

Begge "ivrige" initiativtagere er begejstrede over den lille vippende pingvin-vandrepris.

– Det er superfedt at få sådan en pris, og det giver god mening, at den kan gå videre til alle initiativtagere på uni, siger Steffen Lund Madsen. ■

Foto: Jesper Røis | AU-foto

AARGANG10

Privatfoto

GABI OVERGAARD LÆSER MOLEKYLÆRBIOLOGI, OG HUN ER EN AF DE FØRSTEÅRSSSTUDERENDE, SOM BLOGGER OM LIVET SOM NATURVIDENSKABSSTUDERENDE PÅ WWW.AARGANG10.AU.DK

LÆS HER HENDES REFLEKSIONER OVER DE FØRSTE MÅNEDER PÅ AARHUS UNIVERSITET.

TILBAGEBLIK PÅ FØRSTE SEMESTER

Nu har jeg kun to skoledage tilbage, og så er enden på første semester i sigte. Der er kun tre frygtindgydende eksamener, som skiller mig fra næste semester, men det er nu også slemt nok. Når jeg nu sidder og tænker tilbage på det halve år, der er gået, vækker det gode minder om aftener i byen, men også en frygtelig masse lektier. Jeg lærte hurtigt, at vil man overleve universitetet uden stress, må man prioritere. Hvis man tror, man kan læse alt to gange, nå alle forelæsninger, regne alle opgaver og gøre alt perfekt, ender man med at gå ned med stress – og måske i værste fald melde sig ud af universitetet.

Jeg lever efter mantraet i vores introhæfte: "Man kan lige så godt vænne sig til at leve med evigt dårlig samvittighed". Tro mig, det skal nok gå, selvom man ikke når at få læst eller regnet de 20 opgaver til timen i kemi. Det er trods alt vigtigere at huske at leve imens.

Ud over, at det er hårdt at komme fra gymnasiet og skulle vænne sig til et meget anderledes miljø på universitetet, så er ens drømmestudie måske ikke lige det, man regnede med. Forelæsningerne er måske ikke så spændende, og fagene er måske ikke helt, som du forventede.

Jeg tror, det er meget normalt. Det håber jeg i hvert fald, for det er nogle af de tanker og følelser, jeg sidder tilbage med.

Jeg synes, første semester var hårdt. Massiv grundlæggende matematik og kemi er ikke det, jeg holder mest af, men jeg tror, det ændrer sig senere i studiet. Jeg

glæder mig og ser frem til de mere specifikke fag. Der har også været gode ting imellem al kemien og de kedelige forelæsninger i matematik. Hver onsdag har vi forsøg, og i den sidste del af semestret har vi udført dem alene. Vi har fået vores eget lille skab, mini-stinkskab, samt andre remedier, så vi hver især kunne lave forsøgene. Jeg har stiftet bekendtskab med en centrifugeringsmaskine, som jeg har omdøbt "CSI-maskinen", fordi jeg har set den mange gange i tv-serien CSI. Selvom den i virkeligheden er en ret kedelig maskine, der skiller væske og bundfald fra hinanden, synes jeg alligevel, den er ret sej. Især fordi, vi kunne bruge den til at løse en detektivøvelse, der gik ud på, at vi fik fire ukendte stoffer, som vi skulle bestemme.

Det var virkelig interessant, fordi vi ellers i forsøgene plejer at stå med hovedet under armen og blot gør, hvad der står i øvelsesvejledningen. Forsøget krævede, at vi undersøgte de forskellige stoffers egenskaber, og hvordan man kunne udelukke og bekræfte dem ud fra nogle kemiske reaktioner. Så alt i alt sluttede første semester godt.

De tre eksamener, der venter mig, ligger alle i januar, hvilket betyder, at jeg har læseferie hele måneden. Det er bare dejligt! Selvom jeg skal læse meget, er jeg glad for, at jeg ikke behøver være på skolen. Indtil da vil jeg nyde december. Jeg rejser til Thailand i julen, så min taske kommer nok af sted med overvægt af tunge bøger. Nu må vi se, hvor meget læsning det bliver til.

UNIvers international podcast

Get to know the international community at Aarhus University with the UNIvers International Podcast. From Japanese researchers to American professors to Burmese students, UNIvers discusses economics, elections, Danish language – anything, basically – with an array of international staff and students who call Aarhus home. Recent podcasts include conversations with an AU professor from China who was awarded a research grant worth about €1.5 million, as well as a chat with a guest lecturer from Ireland.

au.dk/en/univers/internationalradiopodcasts

AU Summer University

In the summer of 2011 Aarhus University will be running its first-ever joint AU Summer University for Danish and international students, with more than 80 different subjects being represented. Students who take these subjects in their summer holiday can take fewer subjects in the autumn – which may be an advantage if you also have to do a placement or exchange course at that time. Summer-school subjects generate 5 or 10 ECTS credits, and the teaching is in English.

For more information and registration, please see:
au.dk/en/summeruniversity

Think Tank

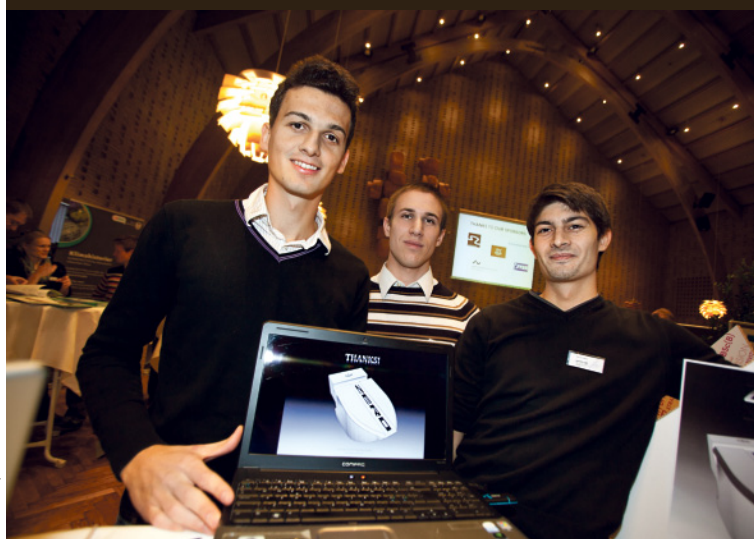

Foto: Lars Kruse | AU-foto

INNOVATION How five ASB students hope to change the way the world thinks. Or at least how it flushes a toilet.

By David Vranicar

dav@adm.au.dk

They never thought they would know so much about toilets.

They are, after all, business students. One of them has a Bachelor's degree in Business Administration. Another has a Master's in Business and is an expert in on-line marketing. Another is working toward a Master's of Science in Management.

Yet here they are, waxing eloquent about water bowls and waste, siphons and sewer lines. Not that they brag about their newfound expertise.

"It's not the best topic to talk about," says Italy native Valentino Giudice. "It's not the best thing to talk with friends about."

"I am not so proud of it," adds fellow Italian Manuel Nasti, who, along with Hungarian Janos Perei, can answer any of your questions about bacteria accumulation.

Most business students probably don't expect to become fluent in toilet talk. But these three – along with Aarhus School of Business classmates Indira Pérez Alvarez (from Mexico) and Anders Brusgård (Denmark) – have expanded

their vocabulary because they are bent on changing the way the world thinks. Or at least how it flushes.

2001: A waste odyssey

It's called the Zero Water Consumption Toilet, or "Zero," and it's an idea that combines new-age technology, market demands and, yes, bodily functions. The international quintet hopes to use their various backgrounds in business – and their knowledge of toilets – to turn Zero into a product that penetrates markets (and bathrooms) around the world.

Remaking the toilet starts with nanotechnology, which utilises innovations on the atomic level. Nanotechnology is currently used for things like paint, sunscreen and self-cleaning windows. But while working on a school project that involved water conservation, Giudice wondered if nanotechnology could be used on a toilet.

"I tried to come up with a totally new kind of concept for the toilet," he says.

And the concept is this: Line the inside of a toilet bowl with a nanotechnology-based material that, because of its molecular make-up, sheds all material upon contact. Nothing sticks to it – not choco-

late, not oil, not human waste and, as Nasti is quick to point out, not bacteria.

Coated with this space-age product, a toilet bowl would no longer need water. Anything that goes in would simply slide down the sides of the bowl and into the tank.

"It's a material that creates a super-smooth, non-stick surface," Giudice explains. "That means that any kind of waste that goes inside, it doesn't get the toilet bowl dirty. It just slides."

While the toilet bowl requires no water, Giudice and company still had to devise a way to get the waste to the sewer. To do this, they will use "grey water," which is water recycled from the shower and sink. The grey water will be funneled from the drain into the Zero water tank, where it whisks away the waste.

The Zero toilet works just like a regular toilet, with one big caveat: the fresh water consumption is zero. Hence, the name.

Bathroom business

While they are now quasi-experts on all things toilet, the members of the Zero group still have their roots in business. And the economics of water make them think Zero could be marketable around the world.

Giudice says that flushing accounts for 30 percent of a household's fresh water consumption. But with a Zero toilet that number would plummet to zero percent, which according to the group would save one four-person family 4,000 litres each month.

At present water prices, a Zero system would save a few hundred Danish Kroner per month – an admittedly small number, but one that the group is certain will rise.

"The (fresh water) reserves are running out," Perei says. "And the price of water will be increasing. On the short-term you might not realise such an impressive gain, but if you start to use these systems over the long-term – 15, 20

years – then you will be able to capitalise on this kind of investment."

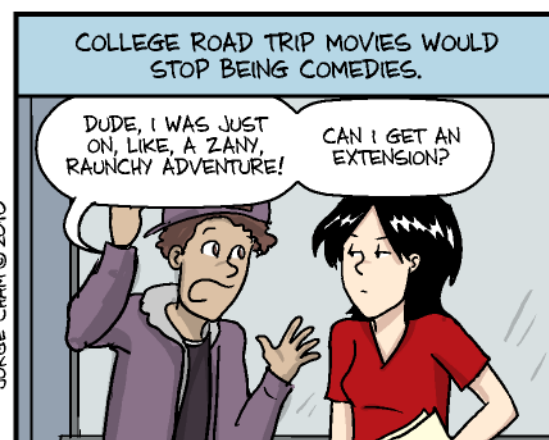
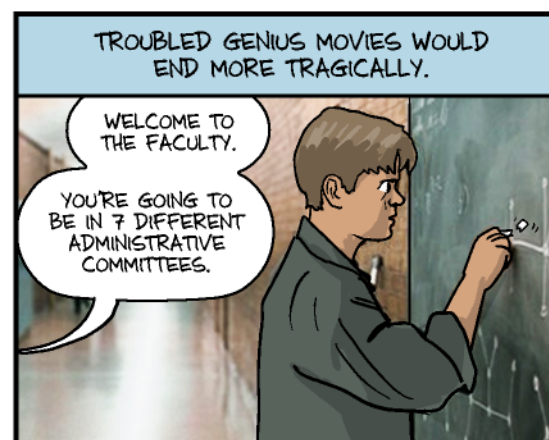
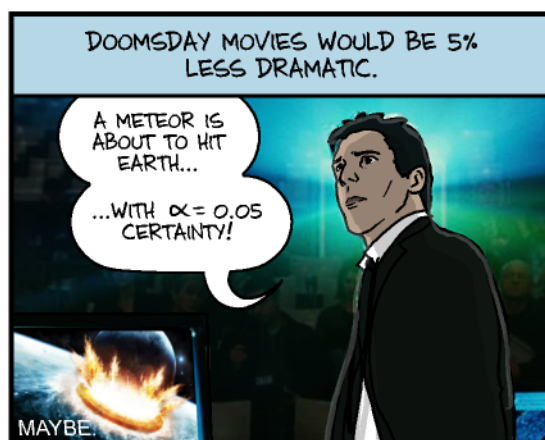
Not there yet

Truth be told, there are still issues with the Zero Toilet. For starters, it only exists in theory, confined to drawings, powerpoint slides and the minds of those who dreamt it up. And Perei admits that there could also be logistical issues matching Zero to some plumbing systems.

But the members of Zero are undeterred. They are promoting their product at various events, such as the Venture Cup, which is an idea competition that brings together entrepreneurs like Zero and investors looking for the next big idea.

And the members of Zero are confident that they have a big idea. Why else would they have bothered to learn toiletese? ■

IF MOVIE SCIENCE WAS MORE LIKE REAL SCIENCE

AARHUS UNIVERSITET

"Processen er drevet af en tanke om, at stort er godt ..."

Læs vox pop om den faglige udviklingsproces på side 9

UNivers

STUDENTER
SIDERNE

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ STUDIELIV ■ AARGANG10 ■ STUDIETEMA ■ FRIT EN FORSKER ■ OG MEGET, MEGET MERE ...

Foto: Lars Kruse | AU-foto

GODT NYTÅR!

UNivers ønsker Jer alle et rigtig godt nytår.
Vi vender tilbage i farver d. 7. februar 2011.

THINK TANK
HOW FIVE ASB STUDENTS HOPE
TO CHANGE THE WAY THE WORLD
THINKS. OR AT LEAST HOW
IT FLUSHES A TOILET.
READ MORE > PAGE 19

FORSKNING TIL FOLKET
NATURVIDENSKABEN SKAL UD TIL
FOLKET, MENER BIOLOG,
NATURVEJLEDER, FORFATTER OG
KRATLUSKER MORTEN DD HANSEN.
LÆS MERE > SIDE 17

BÆREDYGTIG SKRALDESPAND
AFFALD KAN GODT VÆRE MED
TIL AT BEVARE NATURRESSOURCERNE.
DET VISER ET NYT PRISVINDENDE
STUDIEPROJEKT PÅ ASB.
LÆS MERE > SIDE 16

TEMA: SU IGEN TIL DEBAT
SELVOM STØTTEN TIL DE STUDERENDE
IGEN ER PÅ DAGSORDENEN,
FORUDSER AU-FORSKERE IKKE
NY REFORM FØR EFTER ET VALG.
LÆS MERE > SIDE 14

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER